

مايه بي اصلاح باججه اصول حاضره سنی آتته اوروب
یا تقی اید اولور . آتته اصلاح مایه ایچون برلقردی

استانبولده صحاف اصنافدن برذات طرفدن

مکتوب

سماوی په رویه نامیده استانبولده برطالم اوراق
مطبوعه کورندی بر نسخه سی وکلای حاضره په تقدیم
اولنش آندن بشقه کورپوده دیاب عالی ده بارهوا
طاغیدلدی . شمدی په دك علوم غزته سنده
بوکا دائر بر جواب کورمدیکدن مطلع اولمادیفکره ذهب

اولوب اختاره مبادرت ایلدم

بو اوراقك آتته امضای رشاد . بونك کیم
اولدیغنی بیلان برآمده راست کلهدم . جمدهك معلومی که
حکومت اراده بولنان رفقا کزدن برینی عیارتوب اورزیکزه
هجوم ایترمه چوقدن چالی شورایدی برندن ایشتیکه
کوره بوکیمه اراده بولنان رفقا کزدن ایمش شویله
برهذیا نامه یازوب بوکا امضالاشم . لکن یازیلان

شی طلوبه جی آغزی . خلاصه فحوا سی سزی حسنه
بیلیور و معارف جدیده په عداوت ای دیبور دیوشهر
ایتمک استر و بوادعانه دردیخی نومرولی علوم غزته
بعض مقاله ایراد ایدر حالبوکه مزبور نومروده و آنک
تمام مأخذی اولان یرده سز یازدیگرکه قید الموجود
دیلمک استرم که موجود اولان علم و معرفتی کوزنجی ضبط و قید
ایتمی صید المفقود دیلمک که برده هر نه معرفت نافه
یوغیب آنری ای دنلمی بوندن معارف جدیده
بعض و عداوت معناسی استخراج ایتمک پک اچیق
معانی عباردی اکلاماق دیمکدر

شومکتوبده کی حواشه دکل فقط صاحب مکتوبک

سهو و خطا لرینه اهمیت ویردیکیدن بوجه زیر اعلانی
علوم غزته سنده درج ایتمک لزوم کوردم

(۱) صاحب مکتوبک برنجی سهوی علوم غزته سنک
او مقوله کسانه جواب بکلسی در . هیسات
باججه عثمانیلره تکرار اعلان ایدرم که

علوم غزته سی ۶۱۴

سحاوی تفکنی قورمش تا صدرده کی جمال وظلم
وطفیانہ نشان آتش آتی اوروب دشور بچیک
ایکی طرفنه باقمق احتمالی یوقدر ظالم برطام کلبلر
صالدیرلر سحاوی نڈ ایاغنی بجاغنی ایصیرتمغه
صالارلر لکن سحاوی دردوبده بولکلبلر بجاغنی
ایصیرایور بنده آنلرک بجاغنی ایصیرهیم دیمک امکافی
یوقدر من یعض الکلب اذا عضه

آنک مقصدی نشان صاصماق و طوغری جاوری
بالذات پادشاهه قارشولقدی سولیکه .
اورت . عالی پاشایه قارشو . های های
بالفضل اداره باشنده بولنان وکلایه وزیریه قارشو
نعم . لکن دهها شاعنی درجه یه تنزل .
لا . لا . لا . زده قالدی که اویده بجهولاره .

{ اعیذ نفسی من هجائک فالذی
یهجی یكون معظمها عند الناس }
اشته حسنی پاشانک استانبول غزته سید ذم ایتمک
سحاوی ده کی عظمت . اشته عباد اللهدک باشنه

علوم غزته سی ۶۱۵

تسط ایتمش ظلمه وجره یه بیون المکیان علوهمت
آه علوهمت بکا امانتسک سنی البته محفظه
ایدیم سنی البته لکه له مم .

علوهمت که آنک برتجلیسی انسانی اسارت راضی
ایتمز ظلمه مساعد اولماز ارادله مقارن قیلماز
اوت آچ براقورده مثلا شیرکرنه دن لقمه قایمغه
تشبیح ایدرمش . نه موطلوکه ظلمه نڈ سفره
مبسوطه نه ال اوزاتدرماز . نه نڈ زهرالود
ایده هم کاه ایدرمش . نه سعادت که فقرانک
آتش آهیله پشمش بقلوا بیدرمن .
نه در غیرت ملت . علوهمت . نه در ظلمه دن
مباعدت . علوهمت . نه در قتل ظالم یا شهادت
علوهمت . بزهمتری صانامایز . بزکوع ایده میز .

فقلت باعوانفوساً واشتروا ثمناً
فصنت نفسی فلم ارفع کمارکعوا
(۲) مکتوبده ایکنی سهو . دیدیکی اوراق

امضاء قويدیغی روایت اولتان رشادی بزم رفقا مریک
ظن ایدشدر . بزه او مقوله رفقاء یوقدر .
بزه رفقاء علوهمت اربابی در . اوروپایه کله لیدنبرو
اوچ سنه در بزمه مخبره ایدن ارباب همت بزم
رفقاء مزکیملر اولدیغنی بیلورلر .
علم حساب بختنه کلنجه . بزانی او قودق و او قودق
کتابده یازدق . فقط شمده یه دک کوردیکمز السنه
مختلفه واجنبیه اوزره یازیش کتابلر ایچنده عربی العبارة
"جوامع العلم الریانیه" نام کتاب قدر جامع و مکمل کورمدک
بوسبیدن کتاب مزبورى عربی دن ترکیه یه ترجمه
ایلدک . یلمری غرویش برهه اید صاتلمقده در .
عربیسی قالکوتة باصماسی الی غروشدن زیاده
صاتلمقده اولدیغندن بزم ترجمه برهالی دکلدر
حسابدن قنغی مندی مراق ایدن اولورسه اکا
مراجعت ایتمنی اخطار ایدرز .

١٥٢ رمضان ١٢٨٦ هـ
(هم المجلد الاول)

۷۸۴ « علوم غریبه ک »

حاجی بابا یولنده . خالص . عاشق . حیاتی .
توشه بیابانه متکفل . بزم یول ایسه یان کچیلدن
حیدودلردن کلیمز . بز بویولده قطع مسافه کل .
هر نفس نفیسمزی یالکز جان مدافه سنه صرف یتلمه
نصل « فلان دیه رک نهایت اویارلر و آنک دوشیک
راه اجنبی یه کیررلر .

حاجی بابا یولده یایارلر دیرکه « نه قدر طولاشاق
البته طریق معلومه چیقا جز اوراده ایسه حیدودلر
چوق . کلیمز خواب غفله نام اولان حارسک
رشته حیاتی قطع ایدهلم »

یایارلر دیرلرکه « بز او یوللرده چوق دورشدک قالدق
حالی بیلورن حارسی او یاندرمق و او یانجه یه قدر
حیدودلری منع و دفعه چبالایه ق یول اتمق دن رشته
بردهاب موافق افکار و مقاصد مز دکلدن »

حاجی بابا قطع رشته مذکور ایچون بیلد دیکلی بیچاملری
خفیا بشقه اللهه و یروب یایارلرله همراه کورنمکده
ایکن ناکاه اوزاقدن شیوه سالان برآهوجوشتم

۷۸۴ « علوم غریبه ک »

اویارایسه ک آرقسز پوسادسز چوللره باش
اورمیش اولاجمزدن شاید سن ده مقصوددن
دونه جک اولورایسه ک یولمک هر خطوه سی برمفک
هلاک در . مع هذا ایچمزه نفیچون عازم راه
اولان بولندی بی دیکلر ایچون بویوله جان و باش
قویان بدلر دخی وار در بوبدلر مرسلرک اداره
تکفل ایته کلری طریقدن چیقا مازلر « یوللور جواب
ایدلر . زنگین حاجی « بنم ثروتم سزه ده کاف
دیدم بنم سوزم ناموسمدر اشته سزی شویله
شویله تعیینات تخصیصیه ده تأمین ایلرم
هر حالده رفاقتگری رجاء ایدرم زیرا بزم عشق
نفس اغر . یوللر بیابان . دشمنم چوق .
قبله ملمانانندن روگردان اولمقلغم ایسه
بیش اولیکز که محال . امان کلیمز «
دیدکده یایارلر بربرینه باقوب نه دیرسک یا هو

اولمایوب ایچق چین تیارولری بزجه موافق و مناسب
اولاجمزه دائر کله جک نسخه ده بر بند یازارن

نظر سحر اثر نه بر چارپلش چارپلور و وعد و صلتنه
اولیه قاپیلور که یایالر ۹ امان حاجی بابا
آنک نظره دلربا نه آدامنه بوارل نظره غداردر که
اشته اطرافنده سریلان کشتگان هپ آنک شهداسی در
امان حاجی بابا ~~حاجی~~ آنک نقاب جمال آرا نه
قاپله و کوه دلارانه نظره قناعت ایتمه
زیر فراجہ سندن برکوز سال او پرزشت عجز در که
عقد ازدواج ایدنلر کردکنه تحمل ایده مدی
امان حاجی بابا شوره مبارک حرمتنه . مقصد
مقدس عشقنه . نفسنه و مقتداسی اولدیفک
یایالره مرجعت ایت برو سندان حضرت الدمن
اغورنه بونجه چکیلان بحین و مشقته هبار ایدو بده
قبله مسلمانان دن روگردان اوله ﴿
دیه کوردیلر لکن بانوی سائورده و ایام دیده
حاجی بابا ایله سینه صاف اولمغه مائل و حاجی بابانک
بیله مکده اولدینی بیچاق فقره سی خدمتنه بیله کیرمکه
قائل کورینو ویره رک شیوه لرصالد یفندن ارتق

حاجی بابا او شیوه لر جانبنه مخاضعت وقتنه غداره تک
برنجی تکلیفه اولان یایالر ترکنه موافقت و عاقبت
قبله مسلمانانی و رای ظهره بر اقوب ترسی جانبنه
توجه و مبادرت ایلدی .

چندان که بی توشه و عطشان حالری یمان اولان
یایالرک تابیا باندن اینن و فغانلری سماع غرور
جمعنه رسیده اولوردی یایالری چول اورتا نه
کتیرنجیدک بذل ایتدیکی ارزاق باشلمینه قاققله
کویا من ایده بیلک خیالاتی دوستی طرفندن دماغ
بهوشنه القاء اولنوردی

یازه جعفر یایالر تیاتروسی شو حاجی بابا قصه
بکزر کوراغا فقره سنی دخی آگذیرر هله کونف
کلسون تیاتروی و پرده لرینی و او یونجیلرینی هپ
کوستیریم

بز شمدیلک یکی عثمانلیلر تاریخنه جوان ترک
عنه انله باشلا یه لم

شوقند ادایتدیگز السنه دن آکلاشادی که شمیدی
فرنگلرک ژون کلمه سی عادتا فارسی ده بیلدیگن
جوان کلمه سی در . اصله سانقریتدن کلمون
زردن کلورسه کلمون . ژون ترک دیدکلرک
جوان ترک معنایه درکه اسکی عثمانلیلر تغییرینه
بالمقابله یکی عثمانلیلر ایله ترجمه اولمیش .
ژون ترکی دیدکلری وقت مرادمملکت عثمانیه در

معلوم اولاک « ترکیا قوجامش و حاله نینجه کلش »
افکاری زمانه ده یکی حقیقه دکلدر بو افکار آوروپاده
چوقدنبرو واردر « ۱۶۲۴ سال میلادی ده » (۱۰۴۴
هجری) اییدی که برنجی شارلص طرفندن یعنی انگلتره
استانبول سفیری اولان طوماس زو مملکت
عثمانیه نکه قوجامش و ترکلرک بتش اولدیغندن
بجمله ترکیایه آوروپا دولترینه تقیم لایحه سف
یاپشیدی . مشهور وولگی دخی بو افکاری
نشره وقت لچیردی مرقومک بو بابده تألیف

جوان ترک تاریخی مقدمه

فارسی
انقریت
لاتین
ارمن
جرمان
عرب
ترک
اقون
الکلین
فرانسز

جوان
یوانا
جوینز
یاغوتی
جوغ
جوغ
جوغ
جوغ
جوغ
جوغ
ژون

۷۸۹ « علوم عربیه ک ... حلدناک در »

معناسی ظاهرا ولدی دیمکدر
شوراسی خفی اولیه که آورو پایه ترکیا قوجامش
افکاری کیردیکندبرو ترکیا ده بوکامقابل ترکیا
جوان وکلیج افکاری موجودی ایدی بوکلیجک افکارته
اولاندک بزله اگ معلومی کپرلی زاره فاضل مصطفی
پاشا درکی کتله نظام جدید نامیله هرصف
تبعه به امنیت و تقیین ویرکو و ترتیب عکر
(کلخانہ خط هماپوننده مواد اساسیه دینلان) استرین
اعلان ایتشیدی . طوغوبده حالا براهلیله دایه
اغوشنه دوشمیان بی کس تنظیمات مشارالیه
فاضلک رحم مادره دشوردیکی نظام جدیددن عبار
برمملکت که آنده منابع ثروت قیامش دکل حالا
آچلماشدر او مملکت قوجامش دکل دها جوان
وتازه در بومدعای مملکتک تاریخ واستاتتیق
بالفضل اثبات ایدرکی ۱۲۴۹ بتون مملکت عثمانیه نک
فرانسه به اخراجاتی یالکز « بیک کورلیره لوقیمتنده
اولدینی حالده ۱۷۷۴ بش میلیون ۶۱ بیک

۷۸۸ « علوم غربیه ک ... حلدناک در »

ایتدیکی کتاب جنرال پونا پارتنک لندن دوشمزدی
وولنی دن صکره بو افکار آوروپاده پایلدنجه پایلیدی
حتی پن سنه کوچن شهر لامارتین دخی بو
اعتقارده ایدی و سیاحت شرقیه کتابنده
بو تقیمی کندنجه منصفانه بیان ایتدی
هنه قونت رسقا پراق دلوترک بو باده افکاری
و کتابنده کی مبالغه ای بر اسلامک او قیوبده تحمل
ایده بیله جکی درجه لرون دکلدن .
شمدیلده ایسه ترکیایی دولخمه به تقیمه
دار یاپیلان خریطه لر پارک هر سو قاعنده صائلقده
و بو تقیمی شرح یولنده پک چوق مطالعه لریارلقده
اولدینی اهل اطلاعک معلومی اولاجفندن اطنا به
حاجت کورلیدی . اشته بو افکار صاحبی درکه
ترکیا به ویه یعنی قوجامش اختیار وصفی طایق
لد

بومله معلوم اولدیه الاشیاء تنکشف
باضدادها ماصدقنه جوان وکلیج ترکیا وصفک

حکومت د ب ۴ علوم عبرت ک

۸۵۰ لیره لغه ترقی ایتشد
 ۱۸۷۴ انظره به اخراجات ۸۸۸ بیک کورلیره لغت
 عبارت ایکن ۱۷۷۴ بش میلیون ۶۴۹ بیک ۱۸۹۸
 لیرلغه بالغ اولشدرک شومدت قلیله ده یوزده ۶۴۵
 تزايد ديمک . بودکلو ترقی شوالک گدک
 غیرکاف یاپیلان برقچ نظامنامه حصول کتیرمشدر
 هدبرکره نظامات کافیه یاپیلوب عرض و مال و جان
 قاعده اوزره امنیت آلتنه آنسون اولوقت کوریلورک
 دجه فرات و لونه ونیل مملکتی اولان ترکیا نه کیچ نه دنج
 ایتمش . ثروجه بویه .
 اخلاق کلنج هانی پادشاهه مالک رقاب الام
 وزیره وکیل مطلق و دستور مکرر دیپاندر هانی
 رجال و کباره کرامت بیوردیکر ازاد قبول ایتمز
 کوله کوز جان و باشمز یولکره قرباندر دیپان
 اعزله هانی بنی اصفه چی قاجاق استانبولی الاج
 اولی شام آخری شام یاران استراجه چیلر بونلارالد
 بو آزلمی دخی مخبر و حریت و علوم غزته ک

حکومت د ب ۴ علوم عبرت ک ۷۹۱۰۰

قیردی و حالاً قیرمقده .

جوان ترکی مملکتیزک بچی وصفی ایدوگ
 تسلیم اولندیه ترکیا نیک جوان اولدیفنه اعین علیا
 عرض ایده جک جوان افکار لیلرک وجودی ثابت اولدی
 شایان تدبروت ذکر بر حکمت جاریه صمدانیه درک
 بردولتی احیای ایدندر هپ یکی جانلرک احیای ایتدیله
 (احیادون مراد مزجدید) پیغمبریز محمد مصطفی
 صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتی بودین اسلامی
 بتپرستله هنوز ملکه کب ایتمش اولان جوانلرک
 و باجمه جدید افکار لیلرک اظهار بیوردی
 دیمک استرم که دین دخی بو حکمت جاریه تابع
 سلطان محمود بودولتی جدید جدید تداوک
 ایتدیکی یکیلرک تجدید ایتدی .
 هرپر هر دولت بویه . برنجی پیر دولتی
 یکی بر طاقم ایله تاسیس ایتدی . ناپولیون
 شودولتی تجدید ایدن فرقه ایله تشکیل ایلدی

۷۹۰۰ علوم عربیہ ک

خدمتِ دہلی ۴
شہدی ظاہر اولورک شون طلومبہ جیلرک
اکبرک آغزلی العیاذ باللہ عورتہ سولکہ انا یہ سولکہ
آغزہ سولکہ آشمشدر آنلرک شوقلغی مملکتک
ادب و ظرافتی خدمتہ دونمک قابل دکلدر
شول قاضیلرک محکمہ یہ کلانرہ کراتا . پروتک
اشک . بن حرمین محترمین پایہ لی یم حضورہ
دیوان طور مامق حدک می در... دیہ باغروب
چاغرمای حکومت زعم ایتمشدر . آنلرہ
محافظہ شریعت قانی قالمشدر
شول مامورلرک حارت ظورت ایتمکی دیزلر دتکی
بیکنہ تبصیر ایتمکی یرلرہ قیامای عرف ظن ایتمشدر
رعایت قانون افکاری آنلرجه میسر دکلدر
شونلرک پادشاہلر اویشیوروب صاحب سند
اولوش واجانبہ ازہرجهت اویشوش
وہر حادثہ پی بر پاموق ایپلکیلہ باغلایش
علم و ہنر و ثروت و حیثیت و اعتبار و دیگر بر
نفیلت ایہ سیوریلرک باشنی قیوقہ کچنش

۷۱۴ ۴ علوم عربیہ ک

مکید تلمینی پولیتیکہ و سیاست و تدبیر
و دیپلوماسی صائمشدر . آنلرہ قلب و قان
و ذرہ جہ انصاف و ایمان قالمشدر .
شوصاید یقم و بونلرہ بالقیاس طبقہ طبقہ
صایلفہ قابل مراتب اصحابیہ دولت تنظیم ایتمک
مملکت تربیہ ایتمک ممکن اولامیہ جفی تسلیم اولندیہ
شہدی آکللا شیلورک جوان ترک یکی عثمانلیلر
تعبیری معناسز دکلدر . یکی زمان یکی قان استر
یکی جہان یکی جان استر . اوت اسکی عثمانلیلر
آرہ سندہ نیچہ اسکیر وارورکہ یکی قانلرہ آشلانمق
ممکن در . فقط صاید یقم شو قوریاسی جہ
کولر آشی طوتارمی

ادیلہ ایہ یکی عثمانلیلر دیہک یکی چیقہ فرنک
مقلدی شوارادل معلومہ دیہک اولمایوب انجوق
دولتی یعنی ادارہ سنی تجدید ایده جک افکار جدیدہ
صاحب اولانلردر کہ بومعنادہ یکی وجوان و تازہ
کی تعبیرلر شرقہ خصوصاً اسلام لسانندہ غریب

حکایات در ۴ علوم عربی ۷۹۶

واجب اولیایوب اوتہ دنیرو موجود وجدید و مجدد
وصفیہ معروف ایدی .

شہدی دیرزکہ ہر قطعہ دہ مثلاً بروقت ایتالیا
واسپانیادہ و فرانسہ دہ جونیز ایتالیان
جون اسپانیول ژون فرانسز اولدینی کج
ترکیادہ دخی جوانر مجددلر وارایدی دولتک
واحوال مملکتک ہر مجددنی بویکدر یاپاکلادی
شہہ یوق کہ ۱۲ قرن ہجری ابتدا سندہ جوان ترک
رئیس کپریلی زادہ فاضل پاشا ایدی علمی
وایادی اعدایہ کچن بلادی تجدید واستاد ایلدی
ان الله یبعث علی رأس کل مائۃ سنۃ الی اخرہ
حدیث شریفی مقتضاجہ مشارالہ مائۃ ثانیہ عشر
ابتداسندہ مجدد ایدت .

آذن حکم بالذات سلطان سلیم و محمود
(عفا الله عنہما) نوری عثمانی لیرک امہ سیدر ایدی
محمد علی پاشا دخی ذکر شا یا نذرک اقلیم مصری
مجدید

حکایات در ۴ علوم عربی ۷۹۵

فرانسہ جمہوریت ثانیہ سی تاریخک مؤلفی موسیو
ہیپولیت کاستیل دیدیکنی ہایدی صحیح فرض
ایدہ لم دہ محمد علی پاشا حاکمی سلطان محمود وقتک
ورشید پاشا فرقہ سی سلطان عبدالحمید زمانک
ژون ترکی ایدی دیہ لم
ہانی یا خنکار عبدالعزیز (وفقہ اللہ تعالیٰ)
ایامندہ ژون ترک یعنی یکی عثمانی لیر نرہ دہ

بویادشا ہمزک زمانی افکار جدیدہ نک غلیان
وقتی ایدی یوقارودہ اشارت ایتدیکم اسکی ادب
اسکی حکومت اسکی عرف اسکی پولیتیقہ اصحابہ
قارشو قویچی و مخالفت ایدیچی و دولتک ہیئت
حاضرہ سنی تجدید استیچی ذوات تکرار برابر افکار
اورجہ غلیانہ کلشیدی کہ نہ عالی پاشانک شہنلر
استخدامیدہ غدر و تضییق بو غلیانی تکین ایدہ سلیک
نہ دہ فواد پاشا کجہ جربرہ دہ نادر الوجود ہر اسکی دیپلوما

پارلاق ایشری کوزقا شیره بیلدی .

حیف که بونجه سین نافله کچدی بونجه نفوسدن برسی
نامنی اورتایه آتوبده یکی عثمانلیر افکارف برنقطه به جمع ایتدی
نامنک تصریحینه رخصت ویرمیان برداته ریاست و تقدم
تکلیف اولندی دهها اورجه نك صره سی کلدی طنزیه
اعتذار ایلدی .

عاقبت ۱۸۸۴ مصری مصطفی فاضل پاشا
نورد غزته سیه فرانزجه واستانبولده مخبر غزته سیه
ترکجه ریاستنی اعلان ایتدی . و براز صکره نه استملک
لازم کله چکنه دایر برده مکتوب صورتنده لایحه تحریر ایتدی
فرانزجه و ترکیه لسانلرنده طبع و نشر ایتدی
وقتا که مشارالیهک ریاستی یکی عثمانلیر ارکانی بیتنه
موقع مذاکره به قوندی بونده ده نیچه گفتگو اولدی
کیبی پاشا شمدی منفی در کندینی میدانه احتمال که حدتند
اتار یارین برالتفات کورده انلچیردیکی قوقی شاید
بشقه کونه استعمال ایدر دیدی کیبی ده پاشا بالذات

پادشاهه اگر شویله شویله یا پیماز ساگز سلاطین شایینک
خاتمه سی اولور سگز دیمش و وکلای حاضرده به شو
حالا محاربه ایتکده بولنمش برذاتدر البته انلچیردیکی قوقی
حسن استعمال ایلریدی حاصلی مسئله ریاست
اختلافدن قورتلما دی مع هذا یکی عثمانلیرک کندی جانبد
میل و محبتنی قزانمش اوردی و نامی افواه ناله ده
دورانه باشلادی تا که تاریخ ده سده شخیره چا ایلر
واقعات برس برس کورندیک (مقدمه بوراده تدی)

تنبیه

شو تقدیم ایتدیکیز مقدمه نك آلت یاننده تاریخنی شرحیره
باشلایاجمیز فقط یکی عثمانلیر طرفندن وقوعبولار
شو تحریر تکلیفنی او شرط ایله قبول ایتدم که یا زاجفم ماددر
کندی کوزم ایله کوردیکم و مکتوبلر و سندلرله بربر بالیقید
اثبات ایده بیلدیکم باشلوجیه واقعاته منحصر در
بناء علیه بن کیم ایدم فرنگ تانه نصل کلدیم شمدی به
قدر اوراده نه یاپدم نه لر کوردم یوقارودن ایشانی
یا زمغله یکی عثمانلیرک مطلوبی تبیین ایده چکنده

طبع کتب

مملکت مزہ نشر علومک باشلوجہ سبی کتب موجودہ یں
طبع ایروب بر قیمت رخیصہ ایله ایادی ناسده متداوله
دشوره بیلکدر

علوم غزته سنک جلد اولنده صحف ۱۱۱۱ ذکر اولندی
اوزره ۱۸ ربع الاول ۱۱۵۸ سلطان محمود اول باجمله
عرب و ترکی و فارسی کتابلرک مطبعه عامره یی المال ایله
طبع اولنماسنی فرمان ایتشیدی لکن اجراء اولنمادی
قالدی .

کچنلره مصطفیٰ فاضل پاشانک بر جمعیت تشکیلده
طبع کتبه همت ایده جلی بعض غزته لرده اعلان اولنمادی
اوزرینه صحت و عدم صحتنی استابولدن مکتوب مخصوص
ایله سوال ایتشیدیم آلدیغیم جوابده صحیح چیقادی
وحتی عدم صحتی ترقی نام بر غزته ده تعریضانه اعلان
اولندیغنی دیده تعجبله کورلادی

یا لکڑ کندی سراجنامی تطیر ایله التقاء ایدرم
بو تطیردن چیقاجق نتیجه ایسه مقتضای حکمت
صمدانیہ دن اولدینی و جہله بو عالمده بویک بویک ایشلر
کوچک کوچک سببلرک ظهور ایده کلدیگی کی شوکی عثمانلیک
تشکل مندی ده بوندن اوچ سنه اقدم فصل کوچک
سببلرک ظاہر اولوب نہ منلکده نہ واقعات ایله ایام
کچیرلش و صکره دن خصوصاً درت بش ماہدنبرو
(من رحمة الله) نہ درجه بیومش وارکان و افازی
نہ راده لرده چوغالمش و افکار نہ درجه لره دک قبارمش
حاصلی بولونکی کون منلک نہ حالی کب ایلش اولدیغنی

(انشاء الله کلجک نسخہ مزہ تاریخہ باشلاور)

۸۰۱

حکومت دین « علوم عربی »

چاقای وسید عفو اولاجق زعمیده مذکور هذیانامه
نشر ایتیش ایسه ده منتظر اولدینی عفو تاخر
ایتدیکندن برنجیسی خصملمیزك قولاقیرنی مردار
ایده جك راده لره پیس اولمادیغنه ذاهب اولدینگ
می درنه در کچنلره وایکجی دفعه اولوق اوزره
بردها نشر ایتیش بوز کوردك اوقدر ادرین
برآغزاید یازیش که خصملمیزك دخی موجب استکرام
اونش مع مافیه قطعاً تعجب ایتدم زیرا بو آدم
حقنده موجود اولان ظننه مخالف چیقمادی شوید که
بن بورش ابکی آوروپاده کورمشیدم والدن کلان
بعض ایولک دخی ایتیشیم ایولکه کتولک قاعده
ستکاران در . مع هذا آنی یلابجی وحمیتیز
وسورتک ظن ایتیشیم اودخی بنم بوظنمه قارشر
حسن توجهی جلبه مع ایدوب صداقت ایدیکن
وعدا ایتشیدی حقه بوپابده طرفه یازمش اولدینی
برقطعه مکتوبی اشته ۸۰۴ صحیفه طبع اولدک

۸۰۰

حکومت دین « علوم عربی »

مصدره طبع کتب ایچون بر جمعیت تشکل ایتدیگ
وچیقاردینی حصه لردن بیک قدری ساتلدینی بعض
غزته لره کوریش ایسه ده بو خبرك تفصیلنه
معلومات کافیه مز اولمادیغندن بوپابده تفصیلات
ویرنلره تشکرایدرز

« علیهزده بولنان محکومله فقره کی »

بنم علیهزده برطاقم اولاق قارالایوب استانبولده نشر
ایتدیریش اولدینی اونجی نسخه مزده اشارت اولنان
رشاد کیم اولدینی مؤخرأ تبین ایتدی
اسکندر بک زاده وحسیب پاشانک دامادیک
دامادی رشاد بک ایش که استانبولک پولیس
حکمنده اون بئش سنه نفی ایله محکوم اولمش
فقط یاقدی اله ویرمدن فرنگتانه قاجمش
بو محکوم بزی ذم ایله خصملمیزه کویا خلوص

رشاد بلك حاوی یه
مکتوبك صورت

معروض بنده لریدر

بوندن همان برای اول الدیغم تحریراتده لوندره یه
عودت ایتدیگم سررشته اولنه رق یلاخی حمیتیز
تیا تروسورتگی اولدیغم بالا طرف بیان اولنشیدی
تحریراتده الدیغم زمان جواب یازمفی وظیفه دن عد
ایتمش ایدیبه مده ذات دولتکزه اولان عبودیتیم
لبی حق چاکرانه مده کوستریلان التفات و محبت شویله
طور رایکن بالاده محرر شواوچ شیئه فصل معنا
ویره جلمده عاجز و بویله برسوزی بشقه سی سولدیگه
وقت سز قولگری محافظه طرفنده بولنه جنفکری قویا
اومدیغم حالده سز دن ایشیدیشمه حیران قالدیغمد
اولبابده ویره جکم جوابی حین ملاقاتده ینه سز
حکم نصب ایدرک اچیلایحق محاکمه یه تاخیر ایلدم
شمدی

شمدی آنلردن بجهت لزوم یوقدر یالکز شو قدر جوق
سویلم بنده کز صکره دن ظن ایتدیگم کز دکل اصل
اولکی بیلدیگم رشادیم پنم حقمده سولنن سوزله
قولاق ویرمیکم زیرا قسم ایدرم که صکره عکسی
ظهور ایدر جکدر یقینده الگ مستقیم واک طوغری
سوزلوا اولنردن بولندیغم میدانه چیقجه جقدر
حسن توجه کزی واسکی نظریکزی تبدیل پور وایکز
براز صبر پوریکز بالاخره حق سز چیقارسم بنده
سزکله برابر کندیم دعواچی اولجغمه قویا سوز ویریم
ارتق بر دیه جک قالمزیا طوغریدن طوغری یه
وقوع بولجق امریکزه و هر خدمته حاضریم
باته اراده افندم کدر ~~بویسم~~
شاد

لا درم حسن افندی یعرض خلوص ایلرم

شومکتوبه مطالعه درن ظاهرا ولی حق کتبهم ظلم بوا آدمک بیلانجی
وحمیتیز وسورتک اولدیغنه ایدی اورخی بالمقابله
صدادت عرض ایده جک ایلن شو نشرایت حادثه لرینه
آلت اولرق اعین ناسه کوتره جک معرفتدی اشته کوتردی
شویله ک کندیسی پارسده تحصیل اوزره بولنات
آزریان نام برچو جقدن رقم باشلا یوب وهنوز کرات
درسی الوب بش کره بش یلمی بش سکره سکر
یکرمی درت دیوا زبرلمک چالش دینی آیامده دردی
نومروی علوم غزته سنده مکالمه خیالیه صورتیله
پازیلان دقائق حسابیه بحثی اوزرینه المعنی وسیله
آره یه کندیکی خلوصه نعم الوسیله زعمیده گویا بنده مکالمه
ایدن خیال کندیسی ایشی کی طوتدیرارق وردیه
دیرک اغزیه کلان هذیانی یازوب استانبوله تقدیم اید
نشر ابدیری مؤخرأ بعض ظلمه یه عدم موافقتدن
طولای پاره سزقالدیغم آیامده بنی آچلقدن اولدی طنیله
سوینه رک سعاری یه تعزیه عنوانیه ایلیجی ادب سزکی
ارتکاب ایتدی . طوغریسی باباسی فاملیاسی

بریه ولدله افتخار ایتون چوق صداقت کوتردی
مع هذا بوظهوراتک کافسی سعاری نظرنده
اولاندره کوره استانبولک بوزولمش اولان اخلاقک
یعنی اخلاق اداره نک اوزرینه عطف اوله رق مطالعه
اولنقی لازم کله جکندن بویابده شو مطالعه یه وطن قردا
بیان ایدن . شودر

استانبولده اخلاق اداره حکومت اودرجه
بوزولمش وسخره لقدن عبارت اولمشدرک
مثلا مأمورک بری صندوقن سرت ایدر وبالآخره
محکوم اولور بومحکوم عفودیله مک مراد ایلدیکی حالده
بعض بویوکری کیفلندیره جک برمناسبتیز خلوصه تشبث
ایدر . مثلا . بوندن اقدام دردیجی اردو وسیله
محاسبیسی انشاء اولنان قشلاغ و دیکر ابنیه میریه یه
صرف ادعاء ایتدکری اون ایکی بیک کیسه دن برر یعنی
جیبه ایندیردیله دیو ابنیه مذکوره مهندسی وقاضی
باب سرعکری یه خبر ویویوب ویرملریله تومیون مختصر
تشکیل اولنوب مسئله نک تدقیقه قرار لا شور

اولوقت تهمت آتت کیندر نه یاپون نصل یاقیه قرینک
 سعاری دم ایله خصمیرینی کیفلندرمک تدبیرنه دشونوب
 تارزنجاندن مکتوب ؟ دیرک استانبول نام غزته یه
 محاسبه جی نیک قلم خالصیه سعاری یه رویه یارلدی
 آکلامالی که ارزنجانده کی مترم استانبولده کی صدرمک
 لوندرده ده کی خصمنی نه چایق بولایور شرق ذکاسی
 غربک تلفازندن دهاسرع . (آکلاما اخلاق)
 اشته بوقیلدن درکه بوندن ایکی نه اقدم استانبولده قیام
 ایتدکلی حرکات قلیه دن طولای اون بش نه نفیه محکوم اولدی
 فقط یاقیه اله ویرمدن فرنگستانده رییساری قولتوغنه
 قاچان محکومدر مقام سدارتدن عفو استدعا ایتدکلی
 مک اعلا ایتدکلی . فقط حکم کییان جنایت مخصوصه
 اظهار ندامتله عفو استک وسیله مستقیمه سنی براقوبده
 برنم علیهمزده هجویه لرطبع و نشرایدوب استانبولده تقدیم
 ایتدکلی خصمیریزی کیفلندرمک زعمنده بولمق و بویضی وسیله
 عضو صانمق نه حالتدر شبهه یوق اشته او بوروق
 اخلاق حکومتک اثر تربیه سنی در . بو محکوملردن رشاد

پک ادبیز تعبیرات ایله پیس ایتش اولدیفنی اوراقی شمدی
 یه دک سمع عالی یی تگویت ایده بیلشدر زعمیه هرکون
 خبر عفو بکلمکده در بر دیگر رفیقی دخی بو انتظار کورور
 یابن نه یه عفو اولنیمیم دیرک اعلان نامیه برقا والامده
 او طبع و نشر ایتدکلی نه تحف که ایچنده کندوسنک
 لوندرده ده چیقان عارف امضالی حریت غزته سنده
 (واشارتله) پارسده چیقان سعاری امضالی علوم غزته سنده
 اشتراکی اولمادیغ خلقه بیان ایدرم دیو بر تلاش ایله
 مخلوقاته نشرایدور فجان الله بوندک قباغلی غزته لره می
 اشتراک ایتش یوقسه وکلای کسمک می ایتش
 — بوقصه یی یازمغه کوب شرق غزته سی و بعض طرفدن
 مکتوب سببا ولدی چونکه بوندک شو محکوملرک برنم علیهمزده
 تشبیرینه کوردکجه آوروپاده بولنان یکه عثمانیلر جمعیه بربرند
 آریلا یورلر کی مطالعه ایتدکلرندن شو محکوملرک بزدن
 اولمایوب ذاتا بشقه شیدر و حالاده بشقه سندن
 اولدقیرینه تعریف ایتدکلی لازم کلدکی

بکا آشناقی ایتمکده اولان برارمنی چوچنی درحال یانمه کلوب
۶ طانورمیک سعادتمو ضیار بک افندی حضرتلری در
دیدى ارمنی یی برایکی تورجالادم یهورطلادی آکلاشلدی
مکر فاضل پاشا بکا یازدیره جنی غزته یه مرتب استمش
کیا بک بوچوچنی بولوب پاشایه خطاباً الله ده برمکت
دیرمش بنه قویدقلری واپوره الحی ده توهمیش .

برارمنی چوجک اسمی اغوب . شمدی استانبولده در . اولوقت
آنکله برابر قره یه چیقدم میرمشاوالیری بولامایوب دوندم واپوره
کیردم اوراده بولدم مکر مسینایه قدر ایززی واپور بک کاه شمر
اوراده بزم واپوره کیرمک ایچون بلیت آدشمر . یاننده کی فسلی ده
ترجه اولوسی خلفا سندن و تفسیر افکار بحرری کمال بک ایدی
غرائب اتفاقیه دندوکه ضیار بک بنی واپورده کوردکن صکره مسینان
؟ بالصحة والسلامة مسینایه واصل اولدق . . . ۲ دیوخانی جانینه
چکش اولدیفنی تفرافنامه ده کمال بک وبنم نامم دخی مذکور اولدیفند
بنم بکلرله بالخابره خفياً استانبول کلوب برکده چیقدیغمز معنایه
استانبولده آکلاشمش بو تصادفک واقعه شو صورتده کوسریشی

اسپانیاده کتاب یاقدقلری کی ضبطیه قوناغی میداننده
یاقار واستانبول نام غزته ایله بو هفته لوندوره دن
کلان مخبر پوسته سنی مشیر پاشا حضرتلری اثر درایت
فوق العاده لری اولارق اولامش کی اعلان یازدیر ایلدی
یوزدن بلق اللی یی یورگی بهالی بهالی صاتار پاره قرانوردی
مؤخرأ حنی پاشاهه حقیقت حالی آکلادی اما یورگی
یوکنی طومش یعنی زنگین اولمشیدی یونانستانه قاچدی
کندی . حاصل بووقته لری حکومت و پولیس ایضاح
و کشف ایتمش اولدیفندن شمدی بنم طبع و نشر ایتمش
کشف اسرار قبیلدن اولاماز

مسارژی واپوری و تکه ایتالیاده مسینا لیماننه
کیردی کوکرته اوزرینه چیقوب اطراف سیرایدکن دکزده
صندال ایچنده ایکی فسلی کوزیمه ایلشیدی و قتله
باندم برینی طانیدم که مجلس والا اعضا سندن ضیار بک
اودخی بنی طانیوب قره یه طوغری اشارت ایدی
صندالی کناره توجه ایتدیردی واپورده آره صرد

۸۹۴

یا لکز پدرم که استانبولده شهری والده م ایله تا اهل ایوب تملک ایش
افراد اصنافدن اولوب والده مدن قلم ایله بیایدیکی قدر او قومش
وحسابدن فقط اعمال اربعه یی او کوشش کاغذی حسین انشا
اسمنده بر مسلمان . اهل علم غایت حرمت ایدر اداره بیتیه
پک ایوبلور مشرب صدق و طهارتی سور حقسنزلی کوردیلیک
یا ایشتدیکی آنده صبری یانار آتش کسیلور حقه حقسنزلی ایدن
بعض احبانه ترقاد آتش و بعضی نیک قفاسنی یارمش

بیم علم ایچنده یویشتم و اون آتی اون یدی یا شمدن برو ارض حجازده
وانا طولی ده و اوروپاده سیروسیا حتم و تدرس و تدریسیم همان
برخی راده ده یعنی پک آچیق معروف اولدیفندن و صوفیه ده
بولدیفتم اشاده عربی عباره ایله مقامات طرزنده یارمش اولدیفتمک
شمدی او یارغانی فتح لزوم کورم و هر کیردیم مملکت صغار
و کباریله ملاقات و موانست ایشمش اولدیفتم ترجمه عالمی یاراجق
پندن غیر ییزی بولنجفنده شبهه ایتم . استانبولده عورت اخیزده
تالیفاتمک فهرسی برقطعه رساله مخصوصه ایله مضبوط و همان هبسی
(۱۴۷ عدد . اکثری رسال) یازمه اولارقی ایدای طلبه ده

۸۹۵

علم غزته سنک ۱۵ علوم غزته سنک

۱۴۷۶	۵,۱۴۵,۰۰۰
۱۴۸۵	۷,۶۶۵,۰۰۰
برنفوسدن	۱,۷۵۰,۰۰۰
عرب	۱۰,۰۰۰
ترک	۳,۰۰۰
ارمنی	
۵,۰۰۰	۵,۰۰۰
پهرو	۵,۰۰۰
سریانی	
باقی قبطی و نوب و سوردانی	
اوروپا لورون ده خیلی نفوس وار	

یکی عثمانلیر تاریخی

(تاریخ جوان ترک . ۱۴ نومردن مابعد)

علوم غزته سنک ۱۴ نسخه سنده اعلان اولدیننی و جهله بن کیم ایدم
یکی عثمانلیرک کیفیت تشکل و احوالنه دائر نه لر کوردم آنری یازمغله
بر تاریخی تخفیف ایله جکدن اشته کندمدن باشلام

ایک اوچ یلدنبرو سعاوی دیلان مقدا انا طولی ده کوچک خواجه
عنوانده معروف ایدی که بن ایم
۱۴۵۵ عید رمضان استانبولده جراح پاشا محله سنده طوموشتم
اجدادم انا طولی ده ویرانشهر طبراعندن و علماردن ایش

حدود ۱۵ علوم عربی
 - تاداه بدر . بری بیلانك عاقبت بر کتابری یازمه بر اما یوب طبع
 ایده جگیزی دخی مأمول ایدم . برنی تا اینم عقائد اهل سنه
 دار نضاح ابی حنیفه (رضی الله عنه) اوزرینه شرحدر بونی یازیم
 وقت استانبولده اون یدی یاشمده ایدم بعد التالیف بایزید
 جامی مدرس لرندن طوسیة فی حسین افندی خواجه یه ویروب
 تصحیحی رخبار ایتمشیم اون بش کون قدر مطالعه دن مسکوه
 تصحیحیه محتاج بز اولماریغنه بیان وتحسین ایندی فقط بر برنده
 « و تفاسیل عقائد هم » عباره سنده تفاسیل کلمنی تفصیل
 مفردیه تحویل ایتمکلی اخطار ایلدی . بو شرحک بریخی یازمشی
 مکملونه ده پک فقیر و بر ازاردن غیره ماده مالک اولماریغیم ایلمه
 فاس علماسدن و حاجندن ابن العربی طلبه سنه تدریس ایلمه
 سوزوره رک بدن یوز غروشه ساتون ادک شیخ موی الی
 حنفی ایدی . کتابهم ایچنده بکندیلم عراق نذک سیردن العینی
 اوزرینه ایکی جلد کبیر ایچره شرح وسطرواحده یلری برنی مشتمل
 (عنوان الشرف طرزنده) شباه العلوم که بعض فن بی نقطه بعض
 موزون و کیمی عرب کیمی فارسی کیمی ترکی سطر واحده مشتمل اولمشی
 حالده اون بش جزئه بالغ . بونلری بروسه ده والی سلیمان پاشا

نامه یازم شیدم . دوت مکتوب وار و نسخ متفدده سی ای ایده
 منتشر درک هربری اوزون اوزون مکتوب اولدینم حالده ترکیه
 اوقنور و عربی دخی اوقنور هر ایکی لسانده بی معنا دکلد

شمدی بن پولیتیقجه کچن عمره اجمالا اشارت ایده ایم
 استانبولده داود پاشا الکلی مکتب رشدییه سندن چیققدن صکره
 باب سرعکری ده در سعادت یوقلمه کلمنه ایکی اوچ سنه دوام ایتمک
 صره ده ذهنم بعض مصباح عکریه ایله طولدک مؤخرًا
 بروسه رشدییه مکتبنده بر سنه قدر معلم اولدم و بر آرد لوق
 صوفیه ده محکم بقاوت ریسلکی ایتم . ادرنه ولایت تشکیل اولمشی
 صره ده امباردن فله قائمقامی عطار بک و قاضیسی جلال الدین اوزنک
 الحاکماری اوررینه فله ده تحیرات مدیرکی ده ایتم . بومامور برده
 اداره دولتک حقیقتی و کیفیت جریان کلام

علوم شرعیه آره سنده اک زیاده سوویکم علم حدیث ایدی
 اون یدی اون کز یا شمه اولدینم حالده حجازه غزیمت ایدرکن
 مصر دن بش غروشه پک اسکی و شنی قدر نقصان سیرطیک (جمالیه)

الجامع الصغير بنی صائون المشيدم بولورده بوجامی از بولوردم
 ومکہ ده نقصانہ یازوب انی دخی حفظ ایلدکن صکره مناوی نیک
 شرحدن بالا استخراج هر حدیثک کنارین مشهور یا واحد صحیح و ضعیف
 وغریب حالی فنی نوعدن ایسه اشارتلا ایلدم عودتده از میره
 چیقده یمنده یدی بیک قدر احادیثک مرتبه لری حفظده ایلدک
 مؤخرًا فردوس دلیلی دخی حفظه الدم و بروسه ده خراجی اوغلی
 کتبخانی المدد بولندی مدته صحیح بخاری دن کندم بالتتابع
 مکرر احادیث اسقاطدن صکره اسنادده عدد بطونه رعایتله هر
 ثلاثی الاسناده قدر فصل فصل ترتیبله بخاری بی براسلوب جدید
 تلخیص ایتدم بولخصی دخی قویندن آیرمازدم اصول جدید
 وحدیثدن کتب سائرہ مطالعہ دن تلذذ ایلردم هر کس بکا
 حدیث عجی دیدک یرده محدث دیرلری . احادیث شریفون
 ظلم علیهنه شدتله ورود ایتمش آثاری آیروجه مجموعه قید
 ایدوب آلدون بک متأثر اولوردم و جناب محمد عرب
 و امی نیک ظلم علیهنه اولدرجه شدت کوستریشنی الک بولک
 و برخی معجزه سی اعتقاد ایلردم بوحید بنی مظالم علیهنه
 اولد بیلدی که هر تویمی ظالمه قارشو برقرمان بولوردم

شوید که برطامله وجودم ایلد ظالمه هجرم ایتکه و مغلوب اولدیم خالد
 طرفندن قتل اولمغه راضی اولوردم و ببولورده مقتولیتی برهوجب
 احادیث شریفه افضل شهادت اعتقاد ایلردم

تاکه سماو قصبه بنده قوشولی مدرسه بنده تدریس ایلد اقامت
 ایتکده ایکن یورک طلبه دن حسین اسمنده برطالیه عشرت
 ایچنده اولان قیولرینی و کچیلرینی صاقوب عشرتله علاقه کنی کسورک
 بون بون مدرسه یه چکلمک نیتله قالدنی کندی

حسین مواشین صاقوب صاقوب الچکیرمش اولدنی
 بش بیک غروش قدر پاره جعفری درکرایدر قصبه یه کلور ایکن
 عشرتندن ایلی یورک اوکی کس حسین صویارلر فقط حسین
 مالی جانک یونفا سی اولدیغندن همان جانخ دخی برابر درجه بنه
 یورکلردن بیچاق یر بدن یاره اخصه یاره اولور برمدن کور
 ورته قانقه قصبه یه مدرسه یه کلور سرگذشتی بزه نعل ایدر
 حسین صبر ایتنی و هر درنک کوئی قصبه نیک بازار یرینه کیدوب
 خرسری راست کتیردی آنده ضابطیه یه دلوتدرمانی تقیم ایلردن
 حسین بوسورتده حرکتله ایلی اوچ هدیه صکره حریشی راست کتیر

ضبطیه طرودیر اولوقت سماوده کوتاهیه بی مدیر
 حضورنده دعوانی ضبط ایتدیر خرسز حبسه کیر
 اما ایرتسی کون مدیر افندی خرسز بیجوردن آتی یوز غرش
 رشوت آلب قیاصالیویر حسین ادعائی تبیینه
 کتدیرده محبوس کفیله رطله تسویه مصالح ذاتیه یچون اوج
 کون رخصتله صالیویرلش جوانه آور . حالهک محبوس بیک
 مدیر استدیکی آتی یوز غرش تدارک ایچون برقصابه قیوت
 رعذیله مراجعت ایتدیکنی بن ایشیدیم برقصاب ایلد
 احمد اسمنده ذاتا برایدینز ایشه زیبکک و تهرمانق
 شانه شایان ظن ایتدیکی صدق لسان ایله حین سوارده
 حقیقت وقعده خبرویر رشوتک یکتی کندی معرفیه
 بازارلق ایددیکنی و آتی یوز نه مقاوله ایله مدیره تیم ایددیکنی
 طوشری چه سویله . بوند اوزرینه بترکه اوج کون
 محبوس بولددرمق اوزره مدیر برتم طرودن ارتعاج اولور
 نهایت بر مجلس کونی بن کیدرم قاجمش بولماور جوان الیمده
 مدیرک ارتکاب ایتدیکی رشوق یوزینه اورارق بولددی جانلقان
 دیدکری اولوقت سماو نایب آقندی یه مسئله یه بیان ایلم

وزیبک احمد ایلده استیباد ایدرم . بوماده اوزون برسد
 اولور برزم مدرسه نک مدری قوشوی مصطفی افند و موم ایله
 نایب افندی برزم ایلد . بن قالقار کوتاهیه یه کیدرم
 قائم مقام مطاش پاشایه و حاله خراجچی زاده آگاه افندی یه شکایتی
 تقدیم ایدرم . بح هذاه دیرک دیکارتکابری دخی اولوب حتی سارا
 اعشاری وجوه دن یدی سلزیکه ایلد قیادتیفنه و بوندن خزینه یه
 اوج درت بیک غرش خسار اولدیفنه دخی بیان ایلم نایب موم
 دخی کوتاهیه یه کلور احب رقیات آتی تبیین ایدر مدیر و اعضا
 و وجود کوتاهیه یه جلب اولوب موم طو تیلورلر برقیاتمده
 الی اولان وجود مختلف مدترله نفیه کیدرلر .
 بوا دلق مدیر نه جزا کوردی عزله ایلد گویا تعزیر اولندی
 حسب ملک پاره لری کندی کیدر .

کوتاهیه قائم مقامه سماوده حاجی حافظ اوغلو بن و نایب
 نوصیه ایدرز بر امرنامه ایلد موم ایله میدانه چیقوب مدیر
 وکیل تعیین اولندی بن ده سماوده دوندم
 بو حاجی حافظ اوغلی دیدیکم ذات وقتله سماوک برخی مرتبه

اغنیاء سندن و معتبران سندن ایکن خصمی اولان فرقه و جوبه براروق
غلبه ایله آنک طرفدار لرینه مضحک ایتمش و حاجی حافظ اوغلو نه
خیاله کلنز غدر لر ایتمش اموال فقرا یی تضمین نامیه مالنه
المش اولادنی عسکره کوندر مشر و نهنده امنیت
ویرمدر کوندر فراره مجبور ایتمش . حاجی حافظ اوغلو ایکن
طرفدار نه برقاچ نه مستورگ دورایدوب مؤخر سماوه طام طاق
خانه نه دوشه ده نه قصبه یه کیردیکنی نه ده خانه سنده
او تور دیننه حریمی کیمه یه سزدر میهرک کیمه کوندر دلال حنیرات
او قومله مشغول و مستور قامش مومی الیهک بوحال
فلانکی یدی نه قدر سورش اولدیننی مقدا ایتمش
و کند وسیله غایبانه آشناق دخی ایتمش و بنا برین ^{ایشای} ^{مطش}
توصیه دخی ایتمش ایکن . سماوه عورتده شوی پیاره و مضای ^{بندیه}
حاجی حافظ اوغلو یه مدیر قوناغنده وکیل صفته برنجی کره
اولرق کوردم . چهره سی کوزل کوزلوی ایری بورلی کری
صفالی طونون ارته سنده کورک باشنده یشیل
النده تبیح دورا قاری مسج و مهمل بریننده انعام
کیسه سی اصیلی . بن بونلا کوزده یه مستجاب الدعوه صاندیم

کوندره برکون تنزه ایچون دیوی باغچه سنه کتدم مدیر قوناغنی دیویه
متصل اولدیفندن مستجاب الدعوه پدرومک مبارک و عاسنی
المق اوزره قوناغنه و یاننه کیردم بنی احترام ایله تلقی ایتمک
برصوفه شیخ ایله بر معتقد شاب نه قونوشور باب زهد و تقوی
فضائلندن صحبت آچدی صلیحای اسلاف مناقبنی ذکر ایله
مجلسه رحمت (تنزل الرحمة عند ذکر الصالحین) نزولی اعتقادنه
ایکن باقیکن نه نزل کورندی شاقه دکل دقتله او قویکن
بوفضلی عبرت الایق درجه ده جمع فکر ایله قرأت ای دیکر
ایچرویه برضبطیه برکویلو قاری کتیردی قاری دعوام ^{ایله}
برن صوفه حاجی حافظ اوغلو قید و سجیلی شرعاً لازمدر دیوب
صالح الذبرقم صول الله برکاهند الکی و کوزلوی سوزه رک
وقاعده حکومتدن اولوق اوزره نگاه التفات ایتمه رک
سویله « دیدک .

کویلو قاری که کونیده دخی کیمه سز اوسز بارق سز خدمتی
اولدیفنی تقریرندن ظاهر اولدی تا قادین نه سندن
قاله اولوق اوزره جمله سی یلری غروش ایدر ایتمز طیراق تجره
کسر صای کبی بر طاق ایشاد کویلو سندن سزک ضبطنده

اولدیفندن بچمله بوفرك اخذ و تحصیلنی جگر پاره لر نیاز لرله
 وجار ایستدی . مدیر وکیل مفردات اشیای زنجیره قید
 ایستدکن مکره حریمی جلب اولندیغنی حالده انکار ایدر سه اثبات
 ایده بیلرب ایده میه جگنه دار بعض سوال و جواب ایله عدم
 اثبات جانبنی بالترجیح حریمی جلب و مرافعه لازم کلمیه جگ
 دار یاسنی ویردی . قادین اغلا یه رق قودن طپش آری
 چیتقی استدی — اما حاجی حافظ اوغلو **قاسم**
 چاتوب کوزلرینی بلرتوب قالین سس ایله حایقردی که قید
 و تسبیل پاروسنی ویرده اوید کیت «
 فقیره کویلو پاره لغردینی ایشیدنجه دونوب ؟ امان اغا
 مرحمت ایت بندن پاره استمه « دیدی .
 حاجی حافظ اوغلو دیدی که « مدیر سنک خدمتکارک
 قاج سعتر سن سولوک اشته بن یارزم (الندهک
 کاغدی ده کورتریون) شرعاً رسمنی ویر «
 کویلو شرعاً دینجه نریاپون (شرعیله کسیدی پاروق
 آجیمیز) قاج پاره اولدیغنی سوال ایلدی
 اول فلاکتزده مصائبیده وتوبه کرده اعنی حاجی حافظ زاده

« شرعاً آلتش غروش » دیدی . قاری آلتش طوینج
 ؟ امان اغا پادشاه باشچون اولدک باشچون بن کویده خدیجی
 امان دیه اغلامغه باشلاوقده مدیر کورنده دلائلی
 حامل دوداقلری مهتلل اولدیغنی حالده ضعیفایه بی توجیه خطاب
 ایدوب ؟ آل بو قادی نجفنی قاره مفتی یه کتور و دی که
 حاجی حافظ اوغلی بو قادی نجفک یازدی ریغنی شیلر زنجیرت
 آلتش غروش رسم استور کتابه باقسون خبر ویرسون «
 دیدی ضعیفایه قاری یه اولدکن چیقاردی بران مدت حکمه
 قادین اغلا یارق ضعیفایه ایله اولدی کیردی وقاره مفتی ندر
 فارد قابله توجیه سان کتابه باقوب « اویدر آلتش غروش
 لازم کتور « دیدی کنی اقرار ایلدی لکن کندینک برن ویرمه
 قدرته اولدایغندن چوجغنی (یاشنده بگچک اولدایغنی
 واز ایلدی) تسبیحه ده برینه بسمه لکه ویردرک پاره تدارک ایتمی
 ضمننده ضعیفایه ندر کندیسید برابر طولاشمانه مساعده نیاز ایلدی
 اولوجهرده مساعد اولدی کتدیله ایکی ساعت حکمه
 پیر بقتن دوزدیلهر اعنده بی اصنافدن برینه چوجغنی بیلفیغنی
 قوق غروش ویرمشدر ویرمش غروشنی پیشین المشر بویلمی

عودت ایتمک اوزره بروس یولون آلام .

حاجی حافظ اوغلی فقره سی که بن ائی غفلتده او قونون ایچون قیلمتم
۱۷۵۰ سنه تاریخنده وقوعبولدک (اریدل خاطرمدده قالمش)
اشته بوقره ده کی ظلم قلمه آچیلان برنجی یاره در آذن ملکه
کوردیک مملکتده کی وقایع هپ بویاره یه الماسپاره اگده

انا طولی سیاحتنده هرکیردیک مملکت سفارولباری ومدیری یاقاممق
ویاوالیسی جانبدن منظر احترام اولان کوچک خواجه ایدی
وبروسه دن صدراعظم عالی پاشاک دعوتیه استانبول کتدیلمده
وکلاهی دولتدن اکثریسیله همبزم اولوب احوال وافکاریرنه ممکن برته
وقونم حاصل اولدی روم ایلی ده ایوم الک بیک ما مورلرک
محرم خای سعادی ایدی جمله ما مورین ایچنده عدالتی سور
چوق ذوات کوردم لکن براداره ظلمه اجراسنه آت وماکنه
اوله کلدیکنی اعتراف ایتمیان بر عادل کوردم

بن کدینه الک عزیز دوست اتخا ایلن قانمقاملر متصرفه والیر
اک شید خصمندن ایشمدیلی اعتراضلری بنم کبی هین ولین دولتدن

حاجی حافظ اوغلو ویریدر . قاره مفتی کیم ایدی
سماده بر شیح پروقار و تکین مقدماتفتی ایلن آتک دخی چکدیکی
مصائب حاجی حافظ اوغلو تککدن آزدکل . نقل ایتمک عزله بیر
کورتینده هیئت مجلس دخی تبدیل اولوب وجوه اهالی طرفدن
قاره مفتی تک دخی مختلرینه مکافاة منصبینه اعاده اولما سی محضیر
استعار اولمشیدی .

حاجی حافظ اوغلی الله الدینی درت بشکلدن ایکیسنه مندر
براقوب ایکیسنی ده « بیچاره فقراده پاره یوق کی نه یالسنلر »
دیة اظهار رحم ایدرک وقادینه آجینارک بکا ویرمک اوزره اولمتم
بن اوقته قدر کچن ماجرای استماع ایله نتیجه نه انتظاراً باشم
دوختیکن اثر رسحتک حریف الله بکا متوجه اولدیغنه کورمکله
افاقت بولدم وف احوال الله چاروب یرمدن فی لادم پیقدم
دیدیک دبری بقیچه نه کوردم بونه حالت بونه افتار بونه شریعت
یعنی شریعت عادلی بوکونه سوو استعمال نه حیانت نه اسادت
بونه دولت بواهایی ده کی جهالت نه جهالت دیودشونه دشونه
متأ تراخسته اولدم رکوب حال اید قالقوب مدرسه یه کتدم
آذن ملکه ده سمار ده اوقورما یوب مسقط رأسم استانبولده

ایشید پرایدی . ادرنه والیسی خورشید پاشا بنم آچدیغم
اعشارا شگانی تحقیق ایچون قلبه یه گلدیکنده قلبه منلاسی
جلال الدین افندی یه وجوه دن برقاچ ذواتک یاننده دیشیدی که
۹ قلبه قائمقامی عطار بک سعاری افندی حقیقده یازدیغی نهار
حلاجیجیده در بن بونی اوقودجه سعاری افندی پیغمبرون کوچک
فقط اولیادون بیک بر درجه تعریف و توصیف اولندیغنی کور بیورم
عجائب مؤخرأ نه اولدی که بیلیزیه بوید بوزیشلق کوردی
شوراسی خوش دکلامی که هر قنغی ما مراید بوزیشورسام نه اولکا
نه بن الکا میمزده قلباً و اخلاقاً بعضی وعداوت پیدا اولمازک
معارف سابقه مز اولاندلر حالابولونکی کونده درون مباحضه مز
اولمایوب یه بربریزی سوه رز . دیمک که بنم کیمه نیک دانته
واحوال خاصه نه بعضی بوق کیمه نیک ده بکا اولاماز .
تامت واریسه پولیتیکه تلمتی . بن فواد پاشا دلب
نه ضرر کوردم . جامع درسه کلوردی سفره سنده برابر
بیک بیدک برلکده اوتوروب مصاحبت ایتمک .
انجق بولندیغنی موقمی و حائر اولدیغنی قدرته سور استمال اییشیک
علیهنده بولندم . بولنورم . فقط ناته حالامظاهر غنزلک

اوله بیلیچون اعاد ایدرم .

اوت یلمی اوتوز سنه فارغنده و هه شونین اخیره ده اصلاحات
نامیله اداره مملکه برحق بنادر قوروش اولدیغنی دخی کوردم
اما تلمه باقدجه بنای اصلاحات اسای قومدن عبارت اولدیغنی
غلطر مشا هده ایدرم

دولت اسلامیة نك و خصوصاً عثمانیه نك براره تاریخی یوقارون
اشاغنی سوزدم کورردم که اسای هرکس کندی حق
و وظیفه سی طانیه حق صورتده آداب و اخلاقدن عبارت ایش
دور برود زمانه یه بقاردم مشا هده ایدرم که نه و اخلاق
قلمشی نه او آداب بو حالده حادی نظاملر مادی
قانونلر اسای اوزرینه بنا اولنما دجه دولتیمز ایچون بقاد تصور
ایده مزدم

بن برافکار و حالات اید روم ایلی و د سیروس سیاحت ایتکده بکن
اوتد برود برمد سلطان ذان پاشا قاشی گال شهشه اید
ایت تمه باشلام وبالذات بادشاهه ۹ الکر اولد
اجرو ایتزه کز (این تبدیل اسون اداره اید دلی قورتا و مارکن

حکومت دول ۱۵ علوم عربیہ کس
 خاتمہ سلاطین عثمانیہ اولورسکز کا ویش و پونا نل پاشا
 حکیمانہ طاور انمالی اعتذارید صمان آتشدن صویورتکه
 چالیشاند قبیلدن اولماریب تمام بولونلی کونده مظلوملرک
 تأییدنه مظهر اولاجوق برفداکار جور و سرباز و منصب
 دولته غیر محتاج برغنی سرفراز ایش دیواستماع ایلم
 قولاق طولغونلغنی بنه کندینه عاشق ایتدی حقه بولندینیم مجالس
 و محافل علماء و مشایخ زده بکادعای معتاد تکلیف اولندیغنی
 حالده پاشایه دعاء ایدردم بلکه آکادعاء اولمیشی بعضی
 عادت ایتدم .
 مشارالیهک ممالک عثمانیہ دن طرد و اخراج اولندیغنی طریمش
 و تأسف ایتمش و بونکله برابر شو قضیه برقاتدها باعث شان
 و شرف اولدیغندن تبدیل اصول اداره یه باعث مؤید
 اولاجنه حسن ظن ایلشیدم
 بن استانبول کلام (اولوقت مصطفی فاضل پاشا پارسره
 ایش دیوا ایشیدیلوردی) . استانبولده شهرزاد چامغه
 درس او قوتمه باشلادم برکون قلیب اسمده ارمنی
 طائف سندن برادم بیلدیکم برذاق واسطه ایدرک بکاکلادی

مخبر اسمنده برغزته تأسیس ایدیه کجک بالبیان
 بنم یازمقلغنی استدعای ایلدی . بن واسطه اولان
 توفیق افندی یه یازدرمانی . وآره لفته بنده بعضی
 یازوب ویره کجکی سولیدم برادم غزته سنی یاپدی
 و توفیق افندی یه محرر تعیین ایلدی فقط برنجی نعلینی
 کاملأ بن یازدم صکره لری ده بعض بندر ویردم .
 بواشه پرمق صوقتدن اصل مرادم و طمیز غزته لرینک
 کهنه انشاء لرینی و معتاد قدیم اوزره بی معنات ایشلرینی
 بوزمق ایدی . هم لسانی بوزدم همده مملکتزه حریت
 افلام صوقدم حقه اولوقت مجلس والا اعضا سندن
 ضیاء بکک یاننده بعض کبار مخبر غزته سی دائره ادبک
 چیقابور ۲ یولو بکاتلیج ایلدیکنده میرشارالیه
 ۶ مملکتزه صاغر لوق دیوارنه تقویم وقایع برچیوی ایلشیددی
 صکره جریده حوادث اوچیوی یه برچکیج مؤخرأ ترجمان اول
 دیکر برچکیج ودها صکره تصویر افکاره برچکیج اوردی .
 شمدی بر سعادی پیدا اولدی انه توجه بر طوقاق الوب
 چیوی یه بر اوروش اوردی که چیوی دینه قدر کیردی

بوعصر شویواری دلجک بوقولاقری آچاچی ایدی
اشته آچدی بونا مقدرکی بلیوب دلیکی قاپادیرز ظن ایتمدی
حریت بلع مملکت کیردی بولکا چاره یوقدر « پیش اولدینی
اوزمان ایشیدلدی .

برآره لی مخبر غزته سنک صبحی فلیب نورد غزته سنده
فاضل پاشانک - رکا ته امضاسیل کورلشی اولان جون ترک
ریاستی اعلانی ترکیه یه ترجمه ایددییره رک غزته سنه درج ایش
بونون بنم خبرم یوغیدی قالدی که باب علا نظرند بونک
ترجمه واعلانی بکاغزو اولندی اشته اوتاریچدن اعتباراً
فاضل پاشا طرفداری عد اولمغه باشلادم بونون برقاچ
کون حاکم مرقوم فلیب یانه کلاب ۶ مصطفی فاضل پاشانک
کتخاسی محمد بک بنی چاغرتدی پاشانک مخبر غزته سنه ممنونیتی
ورکلا اولان میل وخبنتی بیان ایتدی « دیدی وملاقات
استرمی سک دیوم سوال ایلدی بن ملاقاته طبع ایتمدم
اندن حکره چوق کچدی بلفراد تلمه سنه دائر معهود تاریخ
ربندی یازدم دیروم فلیب باصدی تاریخ مزبور ایلده
تلمه ی فتح ایدنلرک نامی یاد اولندجه دعادم ویرنلرک استی

دعاریه مقامنده تعبیر بولنده یغندن عالی پاشایه پک تاثیر
ایتدی وغزته برماه مدته تعطیل ایدلرک فقط
تعطیلی تبلیغ اولنماز دن اولجه طاواران یوب ... قرق میلیون نفوسک
حیات ومماتی وکلار نامیل برقاچ کیم نکه ایادی مطلقه سنده
بولنمقدن ایسه ملنک انتخابید بمش اولمش بشن الی یوز
کیم نکه مرکب بر مجلسک مفاوضه ومشاوره سنه اولمق
البته خیرلی اولدیغنه دائر ... بریند بنم معرفتمه طبع ونشر اولندی
بلفراد تاریخی وشواغزله ملت مجلسه بندی وبر طرفدن ده
کرید اعانه سی یغنه کرید بیچاره لر یه اعانه طو اوق اوزره تشکیل
ایتدلم جمعیت اهیتی دیونلرله برابر کیمه وکوندز برشکده اولدیم
کبار و صفار ایدلرکن مفاوضات سیاسی کورلیتی وملت مجلسی
اصولنک ترویجی حاصله بونلر باب عالی نکه روح اداره سنه
چارپوب او یاندردی . تاکه بر اقشام اذان وقتی ادهم ایلدی
نامنده بر ققیش ماموری کلوب سنی ضبطیه مشیری معاوف
مصطفی پاشا بکلور دیدی اواقشامده مصطفی پاشا ایلدی
برلکده جمیل پاشایه کیددجک ایدم در حال قالمدم
مرقوم ایلد کدم بنی باب ضبطیه یه قدر کیتدی وبر کوزل اوطیه

..... واسطه سیه طلبه مدن حسن افندی بی وبعض اشیا
و کتاب استمیدم حسن افندی کلدی و اشیا بی ده
ایلی صندوق ایله واپورک قماره سنده بولدم (تشرایدیم .
اول اشیا درک قطهون دن بو طرفه سادور شایفم وقت استانبولک
کلان مأمور مخصوص ایله باب ضابطیه کوندرلش و پرسنه قدر
اوراده وبعض اوراق عالی پاشانک قوناغنده قالدی
الکریو اوراقک یا ناسی مقدر اولدیفخ عالی پاشا بیلش
اولایدی آلیقومازدی زیرا قوناغنی دخی برابر یاندی)

اشته بزحسب الایجاب ازمید واپورنه کیردک حسب الایجاب
یا نمره قاتیلان مأمور ملازم حسین اغا ایله ازمیده چیتدف
حسب الایجاب قره دن تا قطهونیه کتدک . و صولموزه
مأمور مومی ایله مقدمابکا دخی کوسترمش اولدیفنی ضابطیه شیرینک
آچیق مکتوبنی والی حمدی پاشایه ویردی بومکتوب
؟ علی سعادی افندی بوکره حسب الایجاب قطهونجا بنده
اعزام اولندی ۴ دن عبارت اییدی
استانبولده کی احبانتک مخبرایتیه و والی حمدی پاشانک

اورتورتدی فی الحال ایکی تفتیش مأموری کلوب یا نمره اورتوریلر
اولوقت آکلادم که بن توقیف اولندم اوکیجه اوراده یا ندم
صبحا حیسب ضابطیه مشیری حکیم اسماعیل پاشا یا نچه چاغروب
ضابطیه متشاری و معاون مصطفی پاشا دخی حاضر اولدیلری
حاله سیفاره ایچدک قهوه ایچدک روح بهی آچلدک
نهایت مشیر پاشا دیدی که « سزی موقتاً سیاحت کوندره کلبر
بو حسب الایجاب برشیدر قطعا ایلیشک ایتیکز »
کیم کوندریور نره یه کیده حکم سب نه در سوال ایتدم نه
حسب الایجاب دن بشقه بر آچیق جواب ویرمدی
مشیر قالدی کندی بنده بر تفتیش بیلشیشی ایله او طیه کلدم
اوکیجه ده اوراده قالدق . اوکیجه مفتش واسطه
بکابر حوادث کلدی که مأموریندن و اهالیدن یوزالی قدر
ذوات بریکوب باب ضابطیه یه کلارک بنی حکومتدن استیضاح
حکومت ویرمدیکی حالده زور ایله استمه اتفاق ایتشلم
بن بو خبری کترین ذاته بوید بر حرکت اولنمسنی تنبیه ایتدم
واقعا تنبیه ده حاجت قالمادی صباح اولو ویردی بنی بر آلائی
ضابطیه دبدبه سیه ازمید واپوریه کتیردیلم . اقدحجه

انبار ایتدیلی انسیته مع سبقتها دم پولیئیکه اولما خوند
اسن حکام اصول فق اولسون دیدم اوراندک طلبه سنه
مرآت اوقتمغه باشلام

قطبونه ده که اورایه دخول ۱۲۸۸ دی الصمده نصفه ایدیه
خروجیم نصف محرم ۱۲۸۸ الی ماد نوزده و تدیس اثنا سنه
هر دولتک نظامات مقننه سنه و ثروت و قوتنه دار ترکیبه
بر کتاب یازدم اسی "سنده گن در سنک" ایدک

بر اسم تحف کورینور فقط وجه تسمیه وارد چونکه کتابک
مقدمه سنده صحیح بخاری دن شریفینه حدیث شریفینه یازده
شرح ایتدیم (حدیث بخاری)

۶ مثل القائم علی حدود الله والواقع فیها
والمرای فی ذلک مثل قوم استموا سفینه فصار
بعضیهم فی اسفلها و صار بعضیهم فی اعلاها فلان الذی
فی اسفلها یر بالماء علی الذی فی اعلاها فتأذوا به
فاخذ فاساً ینقر اسفل السفینه فاتوه فقالوا مالک
قال تأذیتهم منی ولا بدلی من الماء فان اخذوا علی یدیه
انجوه وانجوا انفسهم وان ترکوه اهلکوه و اهلکوا انفسهم

برده احوال حاضرینی تعرفه اولیق اورده بنده شیانه عرب
بر رساله یازدم وایلی جلد ده که شرحه موجوده علمی
تقریف و غریبه کیمله موازنه بابنده بر کتاب دها یازدم
جلد ثانی آخرنده لسانمزلک خطمزلک املامزلک کیفیت
اصلاحته دار بعضی مطالعه کرده ایراد ایتدم . یازدیم
کتابک نسخ مقدره سی آئین اوزره خانه مده دایما اوج طلبه بولور
وکیچه کونوز یازیلور ایدیه بو صورتله متعدد نسخه لرنشراوردک

اولوقته دک مصری مصطفی فاضل پاشایه بر مناسبتیم یوغینکن
ذه انچه نصفه قطبونه بری چیقدی کلدی بر آدم مشالیه
فاضل پاشا طرفدن طقان عدد عثمانلی لیره سی کتروب
پاشانک بنی پارسه استدیکنی تبلیغ ایتدی بن ترود ایدیه
اوروپایه تاجمفی اختیار ایتدم . بر آدم حالاً . . . پاشانک
اغالرندن . . . اغا ایدک . آذن ملکه حکومت
جانبدن بلامش باغلافیشی و محرمک او آخرنده استانبوله
عودت ایدیه حکم مسئله لری بعضی رسمی طرفدن تبلیغ اولدی
حالیوله ایکن مصطفی فاضل پاشا جانبدن ۱۲۸۳ محرم ۱۲۸۳
۴ حدیث ایتدیم موجوده جلدات اصید المنفرد اسمنده

پنجشنبه کوئی ایڈی ایجنسی اولیٰ اوزرہ برآمد چیتہ کلاک
 و بنی آوب کیڑوچہ استانبول کتیرمک خدمتہ ما موراولدیننی
 و اورادن مشارالیهک و کیلری پارسہ ایصال ایڈہ جکلرینی
 بیان ایڈی الیمہ دہ بر مکتوب ویری مکتوب
 ... نیک خطیہ در ایچنڈہ دیرکہ ایچنڈہ سزہ
 طقسان لیرہ پی مصطفیٰ فاضل پاشا کوندردی پارس دہ
 سزک و رودکرہ منتظر در مرادی سزہ اور و پادہ برغزنتہ
 یاز دیرہ جعفر استانبولدن حرفات دخی صائقون الکی
 حرفل سزدن اول پارسہ وادر وصولکرده حقکرده لازم کلان
 حرمتلہ برابر رفاه ایڈہ تعیشکری تعهد ایڈر اور و پالکی بر سرت
 محله مظالم حاضرہ علیہنہ شدتی آثار یارمق ملتہ بویک خدمتہ
 ذات فاضلانہ لرندن منتظر اولدینمزدہ بودر سزی بولاجق
 آدم ایڈہ بر لکده وقت فوت ایتمیرک غریمتکرہ انتظار اولنور
 زحمتکر استانبولده بک اوغلونہ قدر کل مکده در اورایہ کلاک لکرہ
 سزی بری کورہ جکلر اکاتلیم اولیکز عمل مطلوبہ ایصال ایڈرک
 بومکتوب ادوقینچہ حامل شقیہ ہایدی سن برخانده اونور
 یارین ساعت درتدہ شو حمامہ کل سویون قونشور زدیم

کتبہ می کتہم می مطالعہ یہ باشلام . کتہنی کوکلم ہیچ
 استمزدی حالبوکہ ایلی باعث غزیمتہ جبر ایڈردی
 برنجی باعث مصطفیٰ فاضل پاشانک استانبولده خنکارہ مکتوب
 دیہ طبع و نشر ایڈیردیکی رسالہ سنی الیمہ آوب او قودتجہ
 و ایچنڈہ شوکتو پادشاهم تبدیل اصول اداره ایڈہ دولتی
 قور تاریکز نظامات سربستانہ ایڈہ ترین ایڈرک شونی
 خلاص ایڈیکز لکن اویدہ نظامات سربستانہ کہ صحیح و واسع
 و منبت اولہ و کرک حین اجرا سزده و کرک بلا تغیر دوامندہ
 اقتضای ایڈن ہر درلو تأمینات ایڈہ احاطہ ایڈیلہ
 آہ شوکتو انڈم شمدیدن کورہ یورم کہ سزک
 مستشار لریکز اولان خانلر و جاہلار نظام سربستانہ لفظنی
 نہ درلو معنارہ چک جکلر در
 معلوم شاہانہ کز در کہ بندہ کز شمدیکی حاملدہ نہ ما مویت
 ونہ دہ بر کونہ احسان طلبندیم اعلان ایڈرم کہ بنم مقصم
 حکومتکرده کی اسلام و خرسیتیان تبغہ نیک اکثریتلہ فریاد ایڈکلر
 فنا لکری خاکپای ہمایونکرہ عرض و تبلیغ ایتمکدر
 شو عبارہ لری کورد لکچہ بو و جہدہ عالمہ قار شو غرض سز لکونی

اعلان آیدن بر ذرات عالی بی الدن کلان خدمت تا پید ایچرت
معینت گمته هوس ایدک

ایکینجی باعث باب عالی فاضل پاشا بنی است پارسه آچرت
اوزره قشونیه یه آدم کوندردیکنی سبرالمشور او آدمی و آده
و کذابنده اولان اوراقی طوطی و بنی بعضی درجه رنجیده
ایتمک اوزره مأمور مخصوص ارسال ایده جک دیو استانبول
مکتوبنزل الدیفیم حواری ایدک که صادر و شهادتیم مالده بر طاقم
کیزی ایتر میدانه پیمقا جفی و بنده بی سبب رنجیده اولاجیم
و جهلله کولکام راحت و کل ایدک

چندگون
في الواقع بن قشونیه دن صادر شد قدت صکره ضعیفه شیر
اسماعیل پاشا تک محرم مکتوبیه اعلی مأمور مخصوص کلوب
حمدی پاشا ایدله برابر بنم اوی با صمشر محرم دیدیکم مکتوب
صکره اور و پاره کلده بنی بولدی صورت دکل مکتوبک عیبی
الیوم یدمده محفوظدر بومکتوب مستدبی ایضاح ایدجلی
جهت شوره بر صورتی قید مفید اولور

(سورت مکتوب مذکور)

قطره والیگی جانب والاسنه

دولتو انتم

لکنه قشونیه کوندر ایله عم سارو انندیگ بیه کملله
مخا براسه و ملکات باه خفیه و قوعبر طعنه اولدیغنی کی کندوسنک
بنفاسنده فرار ایتر یسند دنی هیال سالدیه بولغنی و
قوی مصیبت تسریل حصولی ضمنه افندک مرقومک اینه
بو طرفیه برایی آدم ارسال اولغنه ایدوی تحقیقانه واقعه
اقضا سنده اولغنا شوکیضیتری آکلامه واقعه مرقومک
بانسه بوغنه اوراقی و بورداده کیه راج کندوسیه کور شکله
و تحت شیره اولانه اولور محفوظ کتوبجا اوزره موصل
رئیسه عارف اولغنا اوقه مخصوصاً طرف والای ستورینه
استقام اولغنه اوقه مورالیرا و موصلنه بانه طرف عالی
اصفانه لنده دنی مناسب بره ترغیبه اید وقت غایب بولدی

ولم یسب به ذنبا و سرشته و بریدری در عقب مرقوم سعادت
افندیك اقامت ایتدی محمد عزیزه آقیمه و حکیمه
و صندغنه نیزه دار اولورسه ارسنه نه مقدار اوراده بولورسه
چاه اخذ و برطوره به وضع اولوب و اشبو طوره زانه
عالم دستوریه مورالیه اولم ارف طرفنده تمهیر ایدیلوب
بو طرفه ارسال ایلدی مقتضی کورینور اوقه مرقوم اورام
اقامته بر طرفه صاویبه ماسی ملتزم عالی اولدیغنده شاید
زارایه جلی اولورایه سولیه سدیله دعوت ایده جلی
جوتیه احوالی داناته نظر تقصیه و تقید طوتیه ره
لهجی بر جانه کیه ماسی و مر بعد شیره لو آدم رایه اختلاط
ایه ماسی اسباب استخایه برابر بوراده کیدری و
شهریه قدر اوقه مرقوم اید صیفی نیتی کوروشلا آدم
اولدنی حاله بوند کدنی احوال تحقیق و محل اقامت
توی اولور ره اله کوریده جا اوراق و مظنه سو اولدنی
تصدیر بالذاته کند و لریک ما مور مورالیه رفیقان
بو طرفه تساری و بولور زارایه ماسی ایکنه مقدار کافی
عسکریه ترفیقی خصوصه هم علیه ترا ماسی

شایه بولور باینه امر واراده حلیه ره اولور
۱۸۱۸ عجم ۱۰ ماسی
اسمعیل

مکتوبدن ظاهر در که الریا قی اله ویره ایتم خیلی صیقندیلر چکیم
ملتزم عالی ایتمش ینه ظاهر در که بنم قطعا برکنام اولمایوب
مطلوب عالی مجرد فاضل پاشانک علیه سند اولاجق اوراق
و برکونه دلیل در دست ایده بیلکدن عبارت ایدی .
بوید شیر اوقوم و ایتمکدن بر مقصوده حصه قایم اولاجقندن
شون دخی اخطار ایدرم که اوله بروقتده فاضل پاشانک کتداسی
محمد بک حماقتنه باقیلر که شوکلان حریفه اید بک کوندر دلی مرور
تذکره سسی ایچنده فاضل پاشانک اسسی و بنم نام مصرح ایدی
حریفک الندن الدم ده بیرتم اوتق بوید کحیایه مالک اولور
پاشالو نه دیملی

حاصل کلام حریفی تنبیه ایتدیم جامده کوردم کتده عزتمش
اولدیندن اقام هوا قارار بنجه اوه کلکسنی سولیم کلدی
ایلی بار کیر بول اینه بولی جاده سسی اوزرنده کی هزار لقه سنی
بکلم دیدم الا کوندر دم بعض اوراقی یا قدم بعضینی ده الدم

جلد نادم ۱۵ علوم عربیہ

آرقہ برعبا کیسید صاریفی بلیمہ صاردم فس ایله قرانلقده
سوقاغه چیقوب دیدیکم مزارینه کتدم حریف کلدی بربر کیره ده
بن بدم ۱۸ محرم ۱۲۸۸ هجری ایشی کیچیسی ایلی یوله دوشدک
صیبیسی اینه بولی یه ایرشدک یعنی پده حیزلی کتدک .
حالبولک واپورکون دکل ، لکن غریب تصادف طایزون واپوری
فورطنه یه طوتیلوب کجکیش اولدیضدن بزم اینه بول یه وصولرله
اودخی کلدی ایرشدی همان آجنته نک صنداله آتلاوب
واپوره و قماره یه کیردم . ایرتسی کون استانبول بوغازنه
واپور وقتز کیرمید بیوک دره ده دمرآندی قالدی
بنده کوکرته یه چیقوب کزنگ استدم ملر قطلون والینک
ومحاسبه جی سنک حرملرینی اوشاقلری استانبول کتور سوروش
بنی طانیدیلر اشنالق ایتمک استدیلهر قجماهلدن کلوب
قماره یه دوندم قماره خدمتیبی کلوب کوکرته اوستده
بعض آدملر سنک ایچون قاجمش فلان کی لقردی ایدیورلر
دیدمی آرقه سندن بزم آدم کلوب ؟ آه یاقدی اله
ویردک ؟ دیوب ییقلدی نه اولدی دیدیم ؟ نه اولاجق
یچون طیشاری چیتدک شوراده برالیکی حریف وار

خواجه قاجمش دیه سویلیورلر دیدک . یا
فقط دنیا ده ایش پاره ایله بجزیلی ویردیکنی بیلدیکن قماروتک
النه برالتون صیقتش دیردم بنی شمدی قره یه چیقار
دیدم فصل یاپایم فلان دیه یوقارو چیقدی . تصادف
بويا ملر قره دن واپوره برصندال اتمک کتیرمشیش
قماروت برصندالی بر اشارته دومن آتته صادقار و بزی الوب
قیچ اوزرنده طولاشدیرکن کوز اوغورلر اپینکن دیر
بزهمان ایپره طتوب صنداله اینر وقره یه چکر چیقارز
امابک اوغلونه برنی اوکیجه کتوره جک برواسط بولامایز
نهایت یوری یه رک طرابیه یه کلور وایلی چفته برقایق
بشکطاش اسکلانه قول ایدر چلرز
حرمک اون یدیجی کیچیسی هوا آچیق نورقر برغازی لموش
ورقلامش کورگدن صوفیشلادیسی قولاغنه حزین حزین طقونغه
باشلادی دشونمک باشلادم که بنم بویرده طپراغم اولسون
بن بویرک الک ناموسلوری عدا اوندده بولمقی ارعاسنده اولایم
یابن ندون بویردن مسجور اولایورم . عجبا عمرم دفا ایدیور
بن بویرلی برده کوره بیلد جلمیم . هایدی باقلم

نه ده اوکیجه قایقده صفوقدن وتره یشمن حاصله هج بشیون
رنجیده خاطر اولمایوب بالعکس عالم وفکره ایله متلذذایم
سعادت دیدلگری ده راحت بالدن عبارت دکل می .
البتة اوکیجه عالی پاشانک قنبدن لوندره ده چیقا جوت
مخبرک روحی وادج نه صکره کله جک علوم غزیه سنک نفوزی
سلب راحت ایتشیدی .

بشکطاشه چیقدق سوروجی بارکپر لریله فاضل پاشانک
دکین اموری اوستریالی موسیو دوچک خانه سنه ایندک
موسیو دوچ که شمدی پارس ده در پارسه کیده جلمی
وپاشانک بکا منتظر اولدیفنی ونه قدر پاره استرسم
کندیسی ویرمکه ما ذون اولدیفنی بیان ایتدی
بنده بش اون غروش اولدیفندن پارسه وصولدن صکره
پاره ی نه یاپایم دیه برپاره المام . موسیو دوچ اوکوند
تحت نظر تفتیش آلمش اولدیفندن بنه خانه سنه توقیف
جسارت ایده میوب دیگر برینک خانه نه مسافر ویردی
اودخی ییابنجی دکل ایدی . صالی کیچه سی ساعت بدت
اولایه کیردک وایلی کیچه یاتوب چهارشنبه ۱۸ محرم صباک

تقلیبات دهر چوقدر . خصوصاً بزم کی لره
قطره یه کوندریلورکن انا طولی ده السنه یه دژورمک
قصیده سویلش اولدیفم بعضی اشعار که بولی ده
ترابی سرسری کی سازعاشققرینه تنظیر ایتدومشیدم
قایقده آنری او قوردم امان شویم اوکیجه بکانه قدر خوش
کلوردی

چکر تیرجوری سینه غیر تکسته لکن
بوپولده تیرجوره سینه کرمک قهرمانلقدر
اغزیه کلانده وزنه صوقاردم ازان جمله اوکیجه قایقده
اولمقده در اولمقده در دیه اوزون برشیلر سویلدم
باشی شویدر

دمبدم ترکیب ملت نارومار اولمقده در
نارومار ایتدکجه خائن نشود دار اولمقده در
شمدی ملت برنفس شاد اولمغه جانلر ویر
بوپوله بردمده اهانت برقرار اولمقده در
(الی آخره)

بونری سویلگدن مرادم نه سیاحت مجبوریت لردن

برصندال ایله مسازری توپانیا نك مارسلیا واپورنه
گیردم بنی قطمونان کترین حریفه پاره ویرمیشدم
بکا بلیت و برقات بانطون بیلک ستری ساق صاتون آلدی
کیردی واپورده وواع ایتدی کتدی . بنده قماره نك
قوسنی سورملیوب اویقویه یاندم اریقواره سنده
بزم قپوده کورلتی اولدیفنی طیب اچدم قولاق ویردم که
قماره نك قوسنی اچدیرمق ^{بچچ}چالورلر ترک ترک
دیندیلکینی ایشتم ایسی ایسی سیده وار
وای ترک بوراده دیورلر مارسلیا واپورنه کیردکدن صکره
طوتلی نه قدر تحف ؟ چاره بوق قوی اچمالی . اچدم
برده اچار اچماز نه کوره یم . اینه بوی دن بوب کلدیکم
واپورده کی قماروط بیوکدره یه چیقارکن بعض اوراق
ویرمش وچهارشنبه صبحی مارسلیا واپورنه کیتروب بکا
تلم ایتدیکی حالده چوق بخشیش ویره جاکمی سولیش ایدم
حریف آف کتیرمش .
ایلجی قطمونیه کلان و بنی الوب استانبولده مارسلیا
واپورنه قدر موقان آدم مراق اولماسون سولیه یم

یونان تبعه سندن یورکی استانفالیس ایدی هانی اوپورکی
که بن مخبری چیقاردقن صکره فاضل پاشا طرفندن
گذرینه بشیرزغروش معاش تخصیص اولنوب
استا نبولده مخبر طاغتمه ما مورایدلمشیدی
صاقیق ظن اولماسون که بن بویده لقریدیری میدانه
سولیبوده اسرارکشف ایدیورم . حاشا بن بوز قبول ایتیم
چونکه ضبطیه مشیری حسنی پاشا یورکی یه فاضل
پاشادن زیاده پاره ویروب (زیرا مالیه عثمانیه فاضل
پاشادن زنگین) یورکی پی جلب ایتیش بزم حکایه ایتدیگز
فقره لری اوکرنش و معاشی کیمدن ونه خدمت ایچوت
آلدیفنی سولیتش یورکی ایسه ایکی پاشای ده
الداندی یعنی ایلکینده پاره آلدی بن آلا طاغتمق
اورزه یوز نسخه مخبر کوندرردم طاغید سیورم دیر کچیا
محمد بکدن آیلغنی آوردی . طاغیتورم اشته طوغریجه
افندمره کتیر سیورم دیه نك یوزدن الیسنه کتورر حسنی
پاشایه تقدیم ایدردی اورادن ده جاکس معاشی آوردی
حسین پاشاده مخبر یاقیورم دیو کمال فخر و عظمتله

نزد عالی ده مرهم عداوت مشور .
 بلكه سبب خروج لندن سوال ايله برابر استانبولده قالماد قلمه تائف
 اظهار ايدتم . ضياء بك ديدى كه ؟ بيلورسك كه بنم خانم حریت
 وحقانیت افكارنده اولانده آچین ایدی بوحریتله بن نظر عالی ده
 مرهم کی ایدم . چکنده فاضل پاشانك خنکاره فرانسه ملکتوبنك
 ترکیه ترجمه نغی مدن بیندینك . تهمتم کویا تضاعف ایتیش اولدک
 حتی مقام قهرده اپاکسین قبریس متصرفلمه اراده ظهور ایدک
 آذن آکلادم که حقیقه افکار شاهانی اولده بغته تحویل مقدر اولان
 صدراعظم بنی قبریه غریبتمده عزل اید اوراده توقیف ایتکه قدرت
 مطلقسی واردر ^{هنا} آوروپایه برسیاحت ده آرزو ایدردم
 خصوصاً بوویل شوپارس سرکینی کورمک نذقدرا تروم بواسیبت ایل
 برابر فاضل پاشا خیلی وقدر بنی آوروپایه استر واقیشیم تعریف اید
 آنکله ده برکه کوریشوب افکارن شفاها آکلامق استرم الحسابة
 کلورسه وافکاری یولنده ایسه بر سرست مملکتده اوتوروب
 اداره نظامه علمیه هپ باچالری صیغارز . باقلم ۲ (اوکلان)
 کمال بك کندی خروجنك سببی بیانده ؟ سن قلمونه کتدکنک
 بنی ده تصویر افکار یازمقدن منع ایتدیلر وار ضرورم والیک معارف

نصب ایلدیلر پارسون قاندر پاشا ایسه سنکله برابر بر غزته
 یازمق اوزده بنی ده اوروپایه استکده . بوحریته موافقه معقول
 کوردم . لومبریس بکی ده ساور شهنشه بنی تحریک ایدتم . اولده
 دلگمی بك افندی . اشته کولک ۱ دیدک .
 ضياء بك سبب خروجی اشته ذرا اولان معناده . کمال بك کویه
 صحیح اولد غزته یازمق ایچون . حتی چکن حریران ۱۸۶۹ پارسدن
 لوندوره ده کمال بك یازدیغم برکتوبده پاشانك تبدیل مسلك ایدیشی
 حقیرده ایتدیگی تعهدده عدم ثباتنه بیله باعث اولدی کی سوزله
 جواباً کمال بك طرفه یازدیغم برقطعه ملکتوبنده شوصورتده مرهم
 عباره لراوستنه خط تنبیه لمرچکه رک دیشیدی که ؟ سنك
 بنم غزته چیقارمق ایچون آوروپایه کوندر ملکلگری آمر و برطاقم
 تعهداتی شامل المده بوانفاثرمانی بیان ذاتک ال یازیب
 مکتوب وار فقط بکلیم باقلم زیرا فنا لکله هپسه سور افرامده
 نشئت ایدییور یوقسه بنم اعتقاد مجله پاشانك بزنک بر شئی
 دروغ ایتدیگی و ایده جکی یوقدر

اشته براوجلو . مارسیایه یناشدق اورادن تیموریول عرب سینه بنوب .

۹۴۷

۶۱۸ محرم ۱۱۷۷ و ۱۸ ماسی رومی پنجاه و یکمین سال در شهر
کیردک و طوغریجه بولوار مالزوب ده فاضل پاشانک اوئوردینی
خانیه کتک پاشایه خبر ویدیر چیقدی . برنی کوردیلی کبی
ممنونیت، اظهار ایندی و بنم قسطه زدن اویله سولتد صاوتش
بیلدیله خیله تعجب ایلدی . و دیدی که ۶ بنم تروتم سزه ده کاغذ در
امان چالیتم آرق نه اولاجق ایسه اولسون البت برشی یانلم
براز استراحتدن حکمه برنی اولوقت پاشانک اداره سینه
دو پینیر ده اوئوران شناسی افندی یه بریر بولق اوزره
کوندردی . افندی (رحمه الله علیه) بزه اوسوقاقده نومرو ۲
اوله لر بولدی .

یاردیمیز یلی عثمانلیر تاریخک تام طاقلی یری کلدی
اما کتابکز سعتی اولمایفندن آت یانی دیکرنسخه یه قالدی

۳

حریت غزته سنک اسوچیره ده چیقارلق اوزره تهییئه
اسبابه تشبث اولدیفنه ۱۲ نسخه مزده اشارت ایتشیدک

۱۱۱۹

فاضلیه

فرانسز لرك فاضلیز می دید کلری که بزیم لسانده
فاضلیه دینه بیلور پولیتیکه اصطلاحات جدیدنه
قارشیش بر تعبیر جدید در
اصطلاحده شول رأی و طریقه دیر لرك آنک صحیح
حریت و حیت نامیه ارباب حکومتک علیهنده بولنور
کرچه بومعناجه اختلافیه دخی دینه بیلور لکن
اختلافیه ایله فاضلیه بیننده من حیث المقصد
فرق کبیر واردر شویده که فاضلیه ده مقصد
مجرد بر منصب الچکروب یان چیز مکرر
اختلافیه ده ایسه مقصد کوناگون اوله بیلور یالکز
فاضلیه مقصدیه منحصر دکلدور حاصلی بینلرنده
عموم و خصوص مطلق واردر فاضلیه اختلافیه دنله
لکن هر اختلافیه فاضلیه دکلدور .

وجه تسمیه

فاضلیه تسمیه رئیس مذهب فاضل پاشایه

۱۱۱۸

سن تقی ایدرکن قلبک نه معنا تفکر ایدرکی «
خطیب افندی دیرک ؟ نه جاهل ایشک بن کما
عربان دن عجمه عجمدن اصفرانه کزندم دیدم سن
سیاحت نقل ایدیورم ظن ایتدک شمده ده
معناسدن سؤال ایدرک ظاهر بن خطبه
اوقورکن قلمله و پارمقلمله دم تک اورماغی
براقوبده بشقه شی دشونه جکم و مقامی غائب
ایدوب ردیل اولاجم . اویله می «
دیرکن برقاچ افندی یانلرینه کلور « افندی نافله
یورکنی اوزمه « دیرک خطیب افندی یه الورل
صحاح ^۱ هولاء اتخذوا دینهم لهوا ولعبا «
دیر و بزه جاهل اولدیفندن جامعلک موسیقی
مجلسلری و خطبه لرك بلبل اوازه سی اولدیفنی
نه اکلار

م

۱۱۲۰
نسبتله در . گرچه دنیا قورولدی قورولدی
بومذهب زاهد هیچ بر موقعدہ اکس اولمادی
آنجق بر ذهاب حقی ایدی شمدی ایسه
۱۸۶۷ میلادی آغتوس تاریخنده فاضل پاشا
اوروپا مالکندن بادن بادن ده حریت و حمیت
نامیده سنوی اوچوز بیک فراتیق تحفیه میلیه
جمعیته تشکیل ایدوب علناً اختلافده تشبث
ایتمش واقدجه ذات شاهانه خطاباً یارمش
اولدینی مکتوبک ترویجینه علناً تشبثات شیدیه
ایلمش بولندینی حالده نائل مقصد اولدیندن
بومذهب نام نامی وزیرانه لرینه نسبتله بالتخصیص
فاضلیه عنوانیده نامور اولغه الحق مستحق
و آنجق شانلرینه الیق اولشدر
دنیا نه در آ افندم ابقای نامدن عبارت دکل
لکن بومذهب دلفریب عمیق و عجیب و طرق
ومسائلکی اوید دیتی و غریبدرکه بویله اوراق
قلیده ده خصوصاً عاجزیراعه افاده سنده قلیل البراعه

۱۱۲۱
آنجق اطلاع آرزو ایدندر مذهب مزبورلر
جون ترک تاریخنده پامپال خیول خامه سعادی
اولدینی کوررلر .
شمدیلک بز فاضل پاشانک اسم و رسمنه و بعض
اعلاناتنه و نه صورتله نائل مقصد اولدیننه
اشارت ایده لم

فاضل پاشا آل محمد علی دن قهرمان مشهور
ابراهیم پاشانک اوچینی محدومی . اسمی مصطفی
ولادتی سکله .

آل محمد علی دن درس و تربیه کورمش اولان
ذات فقط مصطفی فاضل پاشا در دیو
موسیو واپرو بوسال ده چیقاردینی تراجم احوال
معاصرین کتابنده برساتر چیسز ایسه ده هله
کوره نکی اولدینی انکار ایده مز . فاضل پاشا
مرحوم سعید پاشا وقتنده شورای مملکت مصریه
اعضاسدن ایدی . اولوقت چرهقی ایدی

۱۱۷۷

دینور۔ صکره بود یکی وقت دولت عثمانیه ده
علوم و معارف عمومی ناظری اولدی
مملکتزده معارف اهم لوازم ایسده اوآره لوق
مالیه نك محتاج اولدینی اصلاحات سریعه پاشایه
لزوم کوستردی سبب بولزوم ایدی که معارف
نظارتدن برقاچ ماه کچر کچر مایه نظارت جلیده نه
تعیین بوردی

مصطفی فاضل پاشا هر نصلح ۱۷۸۷ ممالا عثمانیه
بااراده پادشاهی طرد و اخراج اولدوقده اوروپاده
براز سیر و سیاحتدن صکره پارس شهرنده اقامت
ایدوب اورادن بالذات سلطان عبدالعزیزه خطاباً
فرانسزجه بر مکتوب طبع و نشر ایتدیردی راستا بولاره
ترکیه دخی ترجمه ایدلیدی

واقعا بومکتوب اولاحلی موسیو غانقو قلبه
المش ایسده پاشا وضع امضای ایتش اولدیندن
مکتوب مذکورده کی افکاری پاشایه ویرمک استیالار
عادتا مالایع سویلور لر

۱۱۷۷

فاضل پاشا خنکاره یازدینی مکتوبنده دیدی که
... ظاهرده دباطنده بری محاصره ایدن فنا لقری
اوراقدن سیره اصلا تمجیم قالمادی
دها وقتی ایکن چاره بولنوب کندیمیزی قورتارمقاغیز
ایچون شونفا لقردن هیچ برینی کتم ایتیه رل
برکه دها افاده ایتکی وظیفه تابعیتدن عدا ایلدم
اوخ نه صداقتی تابعیت

اوروپا لیلر ظن ایدر لر که ترکستانده ظلم کورت
و هر درلو تحقیر اولنان و بلا چکن یا لکر خریستان
ملت محکومه سی در حالبوکه بویله دکلدور . ممالا ترک
اجنبی دولتردن هیچ بری آنلری حمایه صد دنده بولنماز
آنرملل غیر مسلم دن زیاده از یلوب خراب اولمشدر

نه حمیت

لکن شوکتو افدم ماعده بیوروک سزه
سویلیم که ملت اسلامی ده آرتق نه فداکارلق ایدیه ک
ونده بلا چکه کتم قالمادی ناخشنودلق
صدالری هر نه قدر تکین اولنلق استیلر سه ده

۱۱۴۵

﴿ بومشارر جاهل یاخانن هرنه ایسه سز آنلرک
رأیدینی تحقیر ایدیکز واهالی دخی آنلرک القآتته
قولاق ویرمسونلر
اوت شوکتواندم دولتی قورتاریکز ^{زبان} زیرالعجله
ایدیور اجدادمرک دولتی قورتاریکز قورتاریکز
اودولتی که بوچه کوز یا شری وقاندر دوکر رک وجوده
کلمشدر واقمآنک شانی تاریخچه عالی در انجی
شمدیکی حالی پک محل تأسفر ﴿
نه تلاشی غیرت

فاضل پاشا مکتوبنده دولتی قورتارمغه چاره
ملت مجلسی اصولنی اتخاذ دن عبارت اولدیغنی
بیان دن صکره ملت مجلسنی تعریف ایدر ویرمجلسه
اعضار انتخابی کمال حریتله اریلسنی شرط قیلار
ومصراداره نه آغزجه تقریضلری با صدق دن صکره
نهایت ذاتک عرضدن وعوضدن سالم اولدیغنی
اعلان ایدرک
﴿ معلوم شاهانه کزدیک بنده کز شوخالده نه مأمووت

۱۱۴۶

ینه هر طرفدن ایشیدیلور ایدمی آنلری تابودرجه
مایوسیته دشورمک هم سزک سلاکره وهیده
کندولرینه پک مضر اولور ﴿
نه بیک نصیحت
﴿ سزک تبعه کز ایکی قسمدر برقیسی ظالمدررکه
بلامانع دیلدکلری ظلمی ایدر وبرقیسی مظلومدررکه
دایما تقدی آلتده ازیلور ﴿
نه وقوف ومعرفت

﴿ شوکتو پادشاهم تبدیل اصول اداره ایله
دولتی قورتاریکز قونستسیون ایله ترین ایدرک
شونی خلاص ایدیکز لکن اویده قونستسیون که
صیح وراسع ومنبت اولد و همین اجراسنده وکرک
بلا تغییر بقاسنده اقتضاء ایدن هر درلو تأمینات ایله
احاطه ایدیله ﴿ نه آچیق اراده طریقت
﴿ آه شوکتو افندم شمدیدن کورسورم که سزک
مشارر لریکز اولان غاسندر جاهلدر قونستسیون
لفظنی نه درلو مضاره چک جکار ﴿ نه شدتله مذمت

۱۱۷۷

قايدیغی کبی (بیلم که پاشا امیرمی در زیر شایقه
سنگ کنارنده یشیل قوردله و ارایدی) قمار
ماصه سندن فیرلادی قالدی و ایکی طرفنه
عطف نگاه ایلدی که صاعنه می صولنه می هله برکوزینه
برغزته محرمی ایلشدی در حال ؟ موسیو
ل رداقتور سکا اذن و یردم یاز بن مجلس خاص
اعضاسندن اولدم « دیدی و قولتور قلمینی
عادتن فاضله قبارتوب صالنه رق قمارسالونندن
طشره چیقدی کتدی محمد بک و اصف بک
فلان بک مداح حافظ عمرافندی فلان
هپ بندکانی هر برلری برر قطعه نك حکمداری کبی
کله قولاق قبارتاراق دم دار اولدیله . رفتی بک
و کمال بک بیلم که اوکونکی آلایده و ارمی ایدیله یوقسه
ایرستی کون خاکپایه رومال اولایلدیلر .
نه در بوسونج نه در بوکورولتی دیو ملل مختلفه اکلار
اکلاماز هپ قوشوشدیلر نه عجب طنطنه لی
برآلای اولدی . بوآلای همان اوکولس

۱۱۷۶

ونده برکونه احسان طلبنده ییم بنم مقصدم
حکومتکرده کی اسلام و خریستیان تبعه نك اکثریتله
فریاد ایتدکلری فناقلری خاکپای همایونکره
عرض و تبلیغ ایلمکدر .

نه خلوص و عفت . صکره

« جمله و طند اشرك و اسلام و خریستیان ملیونلرجه
تبعه کزک صدالری بنم متفق اولورق سزلی
لایق اولدیغکزر بو وظیفه نك اجراسنه دعوت ایدیور
نه شایع دعوت . نه شایع ریایت (ایدی)

لقدی بی قیصه کلم فاضل پاشا اشته بو پرده لردک
هواچالمقده و بعض بادن بادن فقره خفیه سی کبی
یاشلی قانلی مواللردخی چاغرمقده ایدی چوق کجمدی
برکون هومبورغ قمارخانه سنده دست قانملری
یغیش مادامه سی ده یاننده قمار ترتب طوررکن
« مصطفی فاضل پاشا به مجلس خاص اعضالمنی »
ترجیه یورلدیغنی ایشیدنجی همان شایقه سنی

۱۱۷۸

فرانقورت غزته سی بویه تقریفز کی یازدی
پاشا استانبوله عودت ایتدی آرتق ایش بتدی
نال مقصد اولندی یا اسکی دوستلرینه و جمعیتی
اعضائه پایدوس چکنی پایدوسی
ایشیمان ایشجیده له حسابنی کدی و بوقطع
حسابه مکافاة رقبه رقیقی دیوان احکام ریاستیه
تزیین بپرلدی . یالکز بوقدجق می - یوق یون
آره لقدم پاشانک مصر خدیولکی سنیرلری دخی
اوبنادلدی آه غزته مزک وسعت اولایدی
نور بخشش عیون احبار و کوری ساری دیده
اعداد اولتی اوزره خدیولکه دار دونان فیرلدن
دخی پایمال خیول خامه سعادی اولوردی
فقط شمذیلک مرام فاضلیه کلمه سنک
معنای اصطلاحیسنی تفریم دکل می ایدی
ظن ایدرم که آکلاشلدی

۱۷ صفر ۱۲۸۷

یگی عثمانلیلر جمعیتک

۱۰ دى ۱۲۸۶

تاریخو اعلانك صورتی

هوالیگم

یگی عثمانلیلر رئیسى مصطفی فاضل پاشا هرکسک
چایر چایر یا منقده اولدینی اداره حاضره آتش مظالمه
قارشو برقاق سندر مخالفته افکار جدیده اصحابنه
مقتدا اولمش و استانبولده جمع ناسه چیقدیجه
« پاشا سون فاضل پاشا » صدالینى ایشیدوب
ملک بودرجه لوده حسن نظر و میلینی جلب ایتمش
اولدینی حالده بونجه دملردر شفاها و تحریراً
ذم ایتدیگی اداره حاضره ایچنه بشن الی ماهد نبرو
کیروب میدان اختلافدن چیقدیغنه اقرار و یگی عثمانلیلر
جانبدن چندکره مسؤل طوقلدینی حالده اختلافدن

چکله یکنی بیان برله دوشدیگی امللرایله وطلای حاضره
عدادنده قرار ایلش اولدیغنه مبنی ۱۲۸۶
اعلاننامه مزده ذکر اولندیغنی وجهه یگی عثمانلیلر
جمعیتندن بتون بتون طرد و اخراجنه قرار و برلش
اولدیغندن کیفیتک اخوانه بیدیرلسی باینده مرکزده
اخطار واجب اولدی .

اشارت اولنان « دى ۱۲۸۶ » یگی ۱۲۸۶
اعلاننامه نك صورتی شودر

صورت

هوالیگم

یگی عثمانلیلر اخطار

معلوم اولدینی اوزرد اکثریت آراد ایله ریاستی تون اولمش
یگی عثمانلیلر رئیسى مصطفی فاضل پاشا چکدره صدر اعظم
عالی پاشایه « مصر خدیوی اسماعیل پاشا نك عزلی اعلان
دوراشت اولادیه فرما نك فسخنه برچاره بولیکز بت

مصر خدیوی اولایم براعسانکره بدل بنده سزای پاشای عثمانی
 قورتارایم « دیدی دیو مشارالیهک ریاستدن عزلی طلبیده
 اخوان استیصال ایتملر ایدن . واقعا یکی عثمانی لیسر
 اسماعیل پاشای دشور و بده فاضل پاشای آنک یرینه کچیره ک
 ایشده فاتحه دیمک ایچون میدان چیقما یوب آنجی وطندن
 ظلمی دفعنه اصلاح اداره یه غیرت ایچون اتفاق ایتدکلرندن
 رئیس فاضل پاشا دخی بودعوا ایله اوراق معلومه یه
 امضاء قوییش اولدیغندن رئیس تبدیل افکار ایتدیگی
 آنده یالکر عزلی دکل جمعیتدن بتون بتون طردی لازم ^{کلاجه}
 مستغنی بیاندن آنجی بگونه دک منجر و حریت غزته لرینه
 خیلی مصارف ایدرک عالی پاشانک ردیلررک اسانت
 واهانلری اعلان ایدن و معلوم اولان دیکر خدمات
 مستغنیه البیان صاحب اولان رئیسزه بحرمت
 فوق العاده اولوق اوزره وقتیه بعضی حالات
 سنه مقاومت اولندیغنی مشغول و مسئله ده دخی
 مسؤل طوقلق یولنه کیدلمسنه مؤخرأ تجمع ایدن الکثیت
 آراء ایله قرار ویرلشیدی قرار مذکور وجهل مسؤل

طوقلوب بگونه دک تأمین ایدر بر جواب قسطنطنیه مادیغنی
 و مشارالیهه بوبابده ویریلان وعده دن دخی سکرگون کچیک
 و مقدما مشارالیهک ^۳ بن دکلائی حاضره ایله اویوشدم
 شمدن صکره آنلرک علمیهنده برشی سویلیکز « دیوامر ^۴
 و جهلردن بشقه بولکه نرائسزجه غزته لرده (ازان جمله ۵ »
 نومردی وه « کابون نای ترکی ۱۸۷۰ » تاریخ او قورسپوندانس
 دوریان غزته سنده مطبوع اولدیغنی وجهل « چون ترک
 رئیس فاضل مصطفی پاشا عالی پاشایه استمهیل پاشانک
 عزلی و فرمان سابقک فسخنی اعلان ایدوب بنی مصر خدیو
 یاپیکز چون ترکدن سزای قورتارایم دیمسه چون ترک
 ریاستدن دو شتمک لازم کلمز « دیوا سلامدن برسوک
 رتبه لی ذاتک امضا حله لاشن ^۵ مکتوب صدر اسلوب
 خلاف مأمول نشر اولنماسیله اخوانک بتون بتون اذهان
 بوزدیغنی جرمتله مشارالیه علمیهنده غلیمان افکار مشد
 اولوب ^۶ بز فاضل پاشانک مصر خدیو لکی الماسنه
 صاتلق ایچون میدان چیقما دق فاضل پاشا امضالا ^{دغنی}
 اوراق موچه اوزره افکارنده دوام وثبات واستقامت

۸۶۱

یکی عثمانلیلری تأمین ایده جک درجه ده بیان و اعلان
ایدربسه فیها ایتمدیکی حالده و عده مزبوره فقط
آلتی کون دها لدی الاقتصار تمدید اولنه بیلک شرطیله
نهایت ۱۷۸۶ قریبان بیرامک عرفه کونی مشارالیهک
عزل و طردی اعلان اولمغه ینه اکثریت آراء ایله
قرار ویرلمش اولدیغندن کیفیتک اخوانه بیلدیرلمسه
بابنده مرکزله اخطار واجب اولدی ^{۱۷۸۶} دی

فاضل پاشا طاقی

مصطفی فاضل پاشا یکی عثمانلیلر جمعیتنده داخل
اولدینی ایامده کندوسنک استانبولده و مصرده
و آوروپاده بولنان معاشلی موظفلی پاشالرینه خلوص
ایچون طریقه حوادث یازار و خدمت دخی ایدرلری
شمدی اوکوز اولدی اورتاقلق ایرلدی یغنی فاضل
پاشا جمعیتدن اخراج اولندی آنک معاشیلری دخی

۸۶۰

ایتمدی مدخه الکرافات ایتمکی تعهد ایتمک یوقسه بزآنک
اسیری و یا خدمتکاری دکلز بزدولتمک اداره حاضره
تبدیل ایدر جک اصلاحات استرز « دیوهر طرفدن
اشتکارلر باشلامش و بونلرله برابر هر نصل
وقتیله یکی عثمانلیلر آره سنه قارشمش اولان و اخوانمک
معلوم بولنان براییکی مرتبک بوبابده مشارالیه
افکارنه مماشات ایلمی دخی اشتکای واقعی برقاتدها
تشدید ایلشدر و ذالواقع بحق اشتکایه هرک
صلاحیت واردر حالبوکه بررئیس بحق بعدالعزل
والطرد ترجمه حال یازلق اصول مشروطه مزدن بولندیغنی
جهتله معاذ الله تعی بوشحیر و قوعنده مشارالیهک حال
دیگر کون اولاجمندن بورالری کندینه تکرار تکرار بالاخطار
دفعه ثانیه اولوق اوزره بردها مسؤل طوتیلوب جواب
قطعنی طلب اولنرق « دی الصعده تاریخیندن اعتباراً
برماه وعده ویرلمسه و اشهر برماه وعده طرفنده
رئیس مشارالیه ذکر اولنان غزته لری رسماً تکذیب
ایدربده اسکی امضالادینی افکارنده ثابت بولندیغنی

۸۶۷

پاشان منافع مادیه لرینی محافظه اغورنده یلی عثمانلیده
خدمتدن استنکاف ایده چکلی درکار ظاهرا ایدک
ایتدیلر بنا علیه آنلردن احتراز اولنق بابنده اخوت
اخطار ایدرز شمدی پارسده بولان فاضل پاشا
معاشرلی شونلردر

مراوعه	
کافی پاشا زاده احمد رفعت بک	۱۵۰۰
اسکی پوسته چی آگاه افندی	۱۵۰۰
کمال بک	۱۰۰۰
نجیب پاشا طورونی محمد بک	۱۰۰۰
رشاد بک	۷۵۰
فوری بک	۷۵۰
مصربی عبیدالله افندی	۴۰۰

بونلر هر ماه معاشرتی فاضل پاشانک پارسده کاتبی
موسیو قاکینی دن الیورلر

محمد با اثبات حیات ایتدی

فقط اسمنی قید ایتدی کیز نجیب پاشا طورونی محمد بک
پاشا افکار قدیمه سندن دوندیگی ایچون ۱۰۰۰ فرانک
معاشی بوکره ترک ایتدی . و محمد بک بوندن برسنه

۸۶۷

اقدام فاضل پاشایه یارمیش اولدیفی بر قطعه مکتوب شمدی
طبع ایله اثبات ایتدی که ذاتا بومعاشی قبول ایدیشی
و پاشانک ریاستنی تصدیق ایلدیشی پاشای فکر اختلافه
ثابت ظنیه رفاقته مبنی ایدک مادام که شمدی
پاشا اداره حاضره ایله اوپوشدی و رفقا سنه دخی
سکونت و اوپوشمق تکلیف ایلدی اریق ایرلیق
لازم کلدی . محمد بک بوکره مشارالیه یارمیش
اولدیفی مکتوبنده بورالری ایضاح ایدر بر صورت
الیمزه کچدیگی حالده طبع ایدرز .

۳

جلد ناک دور ۱۵ علوم غربی ۸۸۶
ایلدیکی لایحه سنده یونانستانده اولوقت ۱۷۷ غزته بولدیغنه
اشارت ایتمشیدی .

تکیا

مملکت عثمانیه ده مطبوعات احوالی بیلک ایچون علوم غزته سنده
از صفحه ۴۵۸ تا ۴۶۵ مراجعت اولماسنی اختصار ایدوز
جرنال جسته کلنجه . برنجی غزته فرانسزجه ایدی . سلطان الیم
تاک وقتده ۱۷۹۵ فرانسه جهوریتی . بانبندون فوق العاده ببعوث
موسیو ورنیناق بک اوغلوئوده فرانسه رایئده فرانسزجه برغزته
چیقار ایدی . پک آز سوردی . ۱۸۹۱ روسیه سفری
اشتا سنده حرکات عسکریه دائر هر پوسته حواشی با سوب نشر
ایمک اوزده ینه فرانسه سراپئده فرانسزجه برغزته پیدا اولتی دی
لکن بونفر حادشه کوره اوراق موقته اولدقدردن مملکت عثمانیه
برنجی جرنال از میر ده چیقان فرانسزجه اسبققا تور دل اوزون
دینلی در . بوز موسیو الک اندر بلاق تا سول ایتمشیدی .
چوق سورمدی قوریر د ازمیرن اسمنی طائتوب .
بو غزته ایدی که ۱۸۲۵ دن الح ۸۷ اویچ سنه طرجه یونان فترتی علمینه
تا اثرات عظیمه کوسردی شوید که اوتاریخچه هپ آوروپا

غزته لری یونانک استقلالپون حرب صلیبه دعوت ایتکده ایکن .
 مملکت عثمانیه ده یالکز بوغزته ایدی که حقوق و منافع عثمانیه بی
 عافظه یه چالشوردی . موسیوبلانتک قلمزدن صدقاتی
 تبین ایتدیلمی ایچون ۱۷۶۶ هجری که ۱۸۴۱ میلادی سلطان محمود
 مرحوم آنی استانبول استدی و فرانسجه جرنال رسمی اولمق اوزره
 مونیاتور عثمان تاسیس ایتدیردی .
 ایرتسی سنج اجمادی اولدی ۱۷۶۶ ترکیه تقویم وقایع تشکیل
 وترتیب اولندی . تقویم یالکز وقایع رسمیه یی قید ایلد اکتقار ایدر
 مونیاتور ایسه منافع عثمانیه بی عافظه بابنده مباحثاته دخی
 کیریشور ایدی . تقویم اوتاریچدن الی ۱۷۶۶ اصلاح
 اولنمادیغندن منظر اعتبار اولامادی تاکه تاریخ مزبورده صحیحیک
 معارف نظارتنده اصلاح ایلدی . ولسانخ اوزوپانک
 رسمی جرنال لری نک لساننه تقریب ایتدی .
 بولون استانبولده عربجه و ترکیه و فرانسجه و انگلیزجه و ایتالیانجه
 و روسجه و آرمنیجه و بلغارجه و یهودیجه و ولایتلرده جرنال لری
 موجود و سالنامه لرده اسملریه معدود در فقط ترکیه
 جرنال لردن تقویم ایلد روزنامه حکومت طرفداری اولدقلری

معین ایسه ده دیکر غزته لرده همان مقصد معین یوقدر
 یعنی بر فکری ترویج اوزره حالابر غزته حقیقاً مادک .

آسیا

قوجه آسیا نه آغز او یقوده در . طهرانده حالاحروف مطبوعه
 یوقدر . طاش باصمسی بر غزته وارد که شاهک مدحیه
 مقصور بر ورقه مقدمه در .

چین ده پکین غزته یی و قانطون غزته یی و دیکر جرنال لروار
 چینلور ۱۸۵۰ سان فرانسقوده بر جرنال تاسیس ایتدی
 هندده انگلیزجه و هندیجه بر قاج جرنال وار .

آفریقا

عافل قاس جغرافیا اوقرتن استیان خواجه بی بش سنه
 مدته ایچر لرد نفی ایتدی

جزایر غزته لری فرانسک دیهک . تونسی ده ال رائد وار
 طرابلس غرب غزته سی ترکیا غزته لرنده داخل

مصرده عرب و ترک و فرانسز و ایتالیان
 لسانلرنده خیل جرنال لروار . ۱۸۷۷ محمد علی مرحوم

۸۰۸۰ علوم غریبه کتابی در ۲

اسکے غروش

شہدی غروش دیدیکز امر اعتباری در الہ کچن بعض
اسکی غروش انکلیزک کموش پارہ سی ایہ تطبیق اولمش

اولدیفندن بزوجه زیرقید اولندی

(انکلیزک برشیلینی بیک عیارندہ سیم خالصک بردرہمی ۱۷۵ پارہ

اعتبار اولندی بی حالده بش غروش آ پارہ ایدر برشیلین

اون ایکی باقرہ تقیم اولمشدرک پنس دینہ پور)

صاحب کھ	تاریخ	اسلام غروش	شیلین	پنس
سظا مصطفیٰ	۱۱۷۱	۱	۱	۱۰
عبدالحجید	۱۱۸۷	۱	۱	۸
کذا	۱۱۸۷	۱	۱	۱۰
سلیم	۱۲۱۶	۱	۱	۱
قریم غروش	۱۱۹۲	۱	۱	۰
تونس غروش	۱۲۰۲	۱	۱	۱
ازمیر غروش	۱۲۲۴	۱	۱	۰

کتاب ۱۴

طبع ۱۵ دی الصمدہ ۱۲۸۶ھ

جلد اول ۱۶ علوم عربیہ کتب ۸۷۷
کتلف نام کمیہ یہ یازدرمشر . اکاہ افندک قیو
پولداشلمندن روایت کوره شورسالر فاضل پاشایه
همان یلمی بیک فرانقه قدر مال اولش . قیولداشلمندن
علاقه یی کیش اولان بعض ذواتک نقلنه کوره فقط
درتبییک فرانق قدر پاشان چیش اما تحف که
یاران فرانسه لک اللرینه حالا برپاره کچمش .

یونان اوزرینه برانگلیز شعرینا ترجمه سی

کچلرده یونانیلر باب عالی علمینه حرکتی یعنی اولتیماتوم فقره یی
اوزرینه خذالغلی خرتیانلرک پاصقالیه کوننه تصادف
ایتمشیدی . یونانک کویندیکی انگلیز شعرارندن پری
اولوقرت انگلیزجه برشعر سولیر . بو شعر ایوم انگلیز
چولغی چوچغنی آغزلرینه دوشمشدر . بوجه الح
حرف بحرف ترجمه یه ترجمه اولندک
(عرق . یونان در)

۸۷۷

کتاب الدول الاسلامیة بالمغرب، جلد اول صحیفه ۷۶
سطر ۱۷، بواسم کوریلور . اختیار مجلسی طبقی
جماعة المشیخة ترجمه سی در . همان مخصوص ترجمه
اولم شده طاقلمش اسم نه قدر بکزه یور .

خدایو علیهنده رساله لر

پارنده مقیم اسکی پوسته چی آگاه افندی کچن کوندرده
طرفره ایلی رساله کوندردی بورساله لر فرانسوزجه
اولوب خدیو مصرک شخصیا علیهنده یازلمش
آگاه افندی مصر خدیو لکندن محروم قالمش مصطفی فاضل
پاشانک بیک بشیوز فراتق ایله معاشلی موظف اولدوغندل
بومثللو غرضلی اوراقدن بر ماده الوب علوم غریبه سنه درج
ایتمک مناسب دکلدر

بورساله لر لوندرده ده کمال بکک خواجه سی فانطون ایله
آگاه افدینک خواجه سی وانترناسیونال غزته سنک محروک

یکی عثمانلیله جانبندن وقوعبولان تکلیف اوزرینه
یکی عثمانلیله دائر بر تاریخ بازاراجفم برده تیاروتم
قله آوب علوم غزته سنده درج ایده حکم
بوتیارونک نام وعنوانی « یایالر »

مبنی علیه اولان ماده سی شوکما بکزرکه
برالای یایالر جاذبه عشق وشوقله جانب حرم
محترمه متوجها کویدن کویه قصبه دن قصبه یه یعنی
طریق معبور ومعروفدن چیقما یه رق کتمکده لر ایکوت
تختروانی دبدبه لی طنطنه لی برزنکین حاجی بونلری
کورر « یایالر بنده سزک کتدیگنر مطلب معوام
وخواصه عازمم بنم شروتم سزه ده کافی در
کلینر بکارفاقت ایدیگنر محن پیادگی دن وارسته
اولدیگنر حالده اعداء وقطاع طریقک ایاق
باصامایه جنی چولله اوروب کمال امن واستراحتله
واصل مقام عزت اولورز « دیدکده یایالر
« بزطوتدیگنر طریق آبادانی دن چیقارده سکا
تم اوروپا لیلرک تیارولری برنم شرق لسان وعادات و اخلاقه مناسب

AHMET HALİT YAŞAROĞLU
KİTAPLARI
Salmalı Defter

اول روکته جامع دین و دولتیه اربیه

1964 A 332

جلد نام و کتاب < علم عربی > ۷۶۶

اعلان

« ای ملت »

قلبنده هنوز دهاذره قدر ایمان و انصاف قالمش
اولانردن دخی مخصوصاً نیاز ایدرم که << و >>
نومرولی کوکب شرقی نام غزته یی او قوسونلرده
استانبولک اخلاقی نه درجه بوزولمش اولدیغنی
اکلاسونلر اشته علیکان صرافیان اسمنده
برارمنی امضاسیده برظالمی مدح ایتمک ایچولت
اسلام علیهنه یازیلان ادبزلکله باقونلرده
استانبول نه حاله گرفتار اولمش دشونونلر

۳

اشبورن ایلیینی کتاب [۷۶] سوال ۱۸۶۱ یازیلوب
بلیقیا پایتختی بروکلده طبع اولندی